

evropa v šoli

Sodelujem, svet oblikujem

Evropsko leto za razvoj 2015

Pregled nagrajenk in nagrajencev 16. natečaja Evropa v šoli
in razpis za šolsko leto 2015/2016
Ustvarimo še boljši jutri

Sodelujem, svet oblikujem

Evropsko leto za razvoj 2015

Pregled nagrajenk in nagrajencev 16. natečaja Evropa v šoli
in
razpis za šolsko leto 2015/2016
Ustvarimo še boljši jutri

**»Sodelujem, svet oblikujem«
Evropsko leto za razvoj 2015**

Pregled nagradjenk in nagrajencev 16. natečaja evropa v šoli
in
razpis za šolsko leto 2015/2016

Izdajatelj:

Zveza prijateljev mladine Slovenije
Nacionalni odbor Evropa v šoli

Uredili:

Pika Potočnik in Anja Vilotič

Oblikovanje in prelom:

Alenka Vuk Trotošek

Tisk:

Bograf tiskarna d.o.o.

Naklada:

1400 izvodov

Ljubljana, november 2015

Izdajo publikacije je omogočilo Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

37.015.31:7(082)

SODELUJEM, svet oblikujem : evropsko leto za razvoj 2015 : pregled nagradjenk in nagrajencev 16. natečaja Evropa v šoli in razpis za šolsko leto 2015/2016 / [uredili Pika Potočnik in Anja Vilotič]. - Ljubljana : Zveza prijateljev mladine Slovenije : Nacionalni odbor Evropa v šoli, 2015

ISBN 978-961-6331-57-9 (Zveza prijateljev mladine Slovenije)

1. Dodat. nasl. 2. Potočnik, Pika

281894912

Uvod

Nagovor Majde Struc, predsednice nacionalnega odbora natečaja Evropa v šoli 2014/2015	5
--	---

1. del – Natečaj Evropa v šoli 2014/2015

Evropsko leto za razvoj 2015 kot okvir za natečaj Evropa v šoli, mag. Nataša Adlešič Barba, nacionalna koordinatorica Evropskega leta za razvoj 2015	6
Natečaj Evropa v šoli 2014/2015	8
Nagrajenci natečaja »Sodelujem, svet oblikujem«	10
Utrinki z zaključnih prireditev	70
Zaključna regijska prireditev Evropa v šoli na Senovem	71
Belokranjska zaključna prireditev Evropa v šoli 2015	72
Nacionalna prireditev natečaja Evropa v šoli 2014/2015	73

2. del – Natečaj Evropa v šoli 2015/2016: »Ustvarimo še boljši jutri«

Tema in sodelujoči v natečaju	77
Tabela – pregled natečaja po kategorijah	80
Oddaja del na šolski, regijski in državni ravni natečaja	82
Regijski koordinatorji	85
Komisije in nosilci natečajev na državni ravni	87

3. del – Prijava na natečaj

Prijavnica na natečaj	88
Spremni list k ustvarjalnemu delu	90
Zbirni obrazec za šole	91
Kvantitativna evalvacija natečaja Evropa v šoli 2015/2016	92

Uvod

Evropsko leto za razvoj 2015 se bliža svojemu zaključku in med mnoge uspešne projekte ter aktivnosti, ki smo jih tudi v Sloveniji izvajali pod geslom: Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost, prav gotovo sodi natečaj Evropa v šoli, ki teče pod okriljem Zveze prijateljev mladine Slovenije in njene mreže na lokalni ravni. V šolskem letu 2014/2015 je natečaj potekal pod naslovom: Sodelujem, svet oblikujem; tema je dala ustvarjalna krila blizu 10.000 učencem osnovnih in srednjih šol ter dijaških domov, še posebej pa smo veseli, da so se natečaja uspešno udeležili tudi učenci šol s prilagojenim programom.

Mladi so tudi letošnjo evropsko temo vpletli v svoje literarno ustvarjanje, v raznovrstna likovna dela, v fotografije in video posnetke, pripravili so projektne naloge, še posebej inovativni pa so bili v povezovalnih projektih. V svojih delih so mladi ustvarjalci poudarjali pomen sodelovanja na vseh ravneh in v vseh okoljih, opozarjali na odgovorno ravnanje tako v naravi kot družbi in nujnost pomoči tistim, ki se znajdejo v stiski. Tudi tokrat niso zamudili priložnosti, da jasno povedo, kakšno Evropo-svet si želijo, kaj predlagajo odraslim in kaj so za boljši svet pripravljene sami storiti.

Pri ustvarjanju jim je bilo v oporo 653 mentorjev na 572 šolah. Najboljša dela, ki so prispela s šol so pregledale komisije na regijski ravni in najbolje ocenjene poslale v izbor nacionalnim komisijam. Največ udeležencev natečaja je na območju Bele Krajine in Posavja, kjer so pripravili tudi regijske prireditve in predstavitve najbolj uspešnih ustvarjalcev.

V publikaciji, ki je pred vami so objavljena na nacionalni ravni nagrajena literarna, likovna, fotografska dela, povzetki projektnih nalog in povezovalnih projektov ter povezave za ogled nagrajenih video posnetkov. V okviru Slovenskih razvojnih dni (10. in 11. novembra) bodo navedena dela na ogled tudi v predverju Državnega zbora.

Za vse, ki kakorkoli sodelujemo v projektu, je bil letošnji 8. maj najbolj slavnostni dan Evrope v šoli. Tega dne so se mladi literarni ustvarjalci predstavili v Državnem zboru, kjer so na slavnostni seji Odbora za evropske zadeve slovenskemu parlamentu prebrali svoja dela, čemur so člani tega organa spoštljivo prisluhnili, na balkonu slovenskega parlamenta pa so jih ponosno spremljali starši in sorodniki.

Kar 700 udeležencev natečaja iz vseh koncev Slovenije pa se je udeležilo prireditve in podelitve priznanj nagrajencem natečaja v Festivalni dvorani v Ljubljani. Med nagrajenci so bili tudi otroci s posebnimi potrebami; ponosno in dostojanstveno so stopali na oder. Za večino je bila to verjetno edina priložnost v življenju, ko jim je množica z aplavzom sporočala, da tudi oni zmorejo biti med najboljšimi.

V tej publikaciji je tudi razpis Evropa v šoli za tekoče šolsko leto 2015/2016, ki bo tekkel pod naslovom: USTVARIMO ŠE BOLJŠI JUTRI. Ker Evropska skupnost v prihodnjem letu ne načrtuje skupne teme, vas želimo v tem razpisu povabiti, da na sebi lasten način razmislite in ustvarjate o nekaterih ciljih trajnostnega razvoja sveta. Pogoji sodelovanja so podobni kot doslej in prepričani smo, da nas boste tudi v tem šolskem letu navdušili s svojim znanjem in ustvarjalnostjo.

Majda Struc,
predsednica Nacionalnega odbora Evropa v šoli pri ZPMS

Natečaj Evropa v šoli 2014/2015

Evropsko leto za razvoj 2015 kot okvir za natečaj Evropa v šoli

Natečaj Evropa v šoli je v šolskem letu 2014/15 potekal pod naslovom Sodelujem, svet oblikujem in se je povezoval z Evropskim letom za razvoj 2015 z geslom: "Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost".

Glavni cilj tega vse-evropskega projekta je ozaveščanje javnosti o tem, da je svet en in soodvisen, zato so projekti mednarodnega razvojnega sodelovanja smiselni, potrebni in pomembni. Tudi v Sloveniji se pogosto srečamo z očitki, zakaj namenjamo denar za projekte na Zahodnem Balkanu, v Afriki ali v Afganistanu, če pa je potreb tudi doma veliko. To seveda drži in finančnih sredstev je vedno premalo. Pa vendarle se je potrebno zavedati, da z razvojnimi projekti drugje po svetu vedno krepimo varnost, stabilnost in blaginjo vseh, tudi nas samih. Prav tako se je potrebno zavedati, da je Slovenija odgovorna članica mednarodne skupnosti, ki v njej ne uveljavlja zgolj in samo svojih pravic, temveč skladno s svojimi prioriteta in zmožnostmi prispeva svoj del k zagotavljanju stabilnejšega ter pravičnejšega sveta.

Globalizacija je spremenila razmere v mednarodni skupnosti. Nihče več se ne sooča samo s svojimi specifičnimi problemi, ampak govorimo o globalnih izzivih. Soočamo se z okoljskimi, ekonomskimi in socialnimi izzivi. Ekonomska nerazvitost, človeka nevredno življenje, množične kršitve človekovih pravic, spori glede naravnih virov – vse to vodi v nove, čedalje obsežnejše in čedalje bolj globalne krize. Kompleksnost in medsebojna povezanost sodobnih razvojnih izzivov zahtevata drugačen pristop in nove rešitve.

Leto 2015 ponuja pomembne priložnosti na področju razvoja. Razvojni cilji tisočletja so bili letos septembra nadgrajeni z Agendo za trajnostni razvoj do leta 2030, ki v ospredje postavlja ljudi in zaščito planeta, velja pa za vse države sveta, ne le države v razvoju. Trajnostni razvoj za sedanje in bodoče generacije, spoštovanje in zaščita človekovih pravic in temeljnih svoboščin, izkoreninjenje vseh oblik revščine povsod po svetu – to so jasni cilji novega globalnega razvojnega okvira.

Prav zaradi tako izjemne priložnosti je Evropska unija leto 2015 razglasila za Evropsko leto za razvoj. Celo leto potekajo aktivnosti s ciljem spodbujanja aktivnega zanimanja za razvojne tematike. Z njimi promoviramo tudi mednarodno razvojno sodelovanje. Evropska unija je največja donatorica razvojne pomoči v svetu. Slovenija že deset let aktivno deluje kot donatorica mednarodne razvojne pomoči. V tem obdobju smo, tudi z dragoceno pomočjo nevladnih organizacij in civilne družbe, izvedli več kot 140 razvojnih projektov v 80 državah, s finančnimi ali materialnimi prispevki pa smo se odzvali na več kot 50 humanitarnih kriz.

Aktivnosti v okviru Evropskega leta za razvoj so usmerjene tudi v ozaveščanje otrok in mladih, pri katerih želimo doseči boljše razumevanje in zavedanje o razvojnih tematikah. Prav z njimi se je pomembno pogovarjati o globalni soodvisnosti in skupni prihodnosti ter jih spodbujati k odgovornosti, sodelovanju in solidarnosti. V šolskem letu 2014/15 je bilo Evropsko leto za razvoj vključeno v vse letne načrte vrtcev, osnovnih in srednjih šol v Sloveniji. Ravnatelji in učitelji so bili jeseni 2014 in tekom leta seznanjeni z možnimi aktivnostmi: kako učne ure, delavnice, dneve dejavnosti ter druge aktivnosti povezati z mednarodnim razvojnim sodelovanjem, kako to vplesti v krožke UNICEF in v UNESCO mrežo šol, itd. V šolskem letu 2015/16 pa so bili povabljeni tudi k sodelovanju pri Največji svetovni učni uri. To je pobuda, ki želi spodbuditi pedagoške delavce po celem svetu, da namenijo vsaj eno učno uro seznanitvi otrok s cilji trajnostnega razvoja in jih hkrati spodbuditi k zavedanju o pomenu uresničevanja le-teh v svojem neposrednem okolju in v širšem svetu. K tej pobudi so pristopili tudi junior ambasadorji UNICEF-a, ko so 29. septembra 2015 v Celju predstavili cilje trajnostnega razvoja in povedali, kaj lahko mladi sami storijo za njihovo uresničevanje.

Evropsko leto za razvoj 2015 je zaznamovalo kar nekaj dogodkov namenjenih učiteljem in drugim pedagoškim delavcem, ki so ključni pri ozaveščanju otrok in mladih. Na Kulturnem bazarju, 18. marca 2015, so bili med drugim predstavljeni sezname filmov, literature in uprizoritvenih umetnosti povezanih s tematikami mednarodnega razvojnega sodelovanja, ki so lahko v pomoč pri pedagoškem delu ter premierno prikazana predstava »Spremeni svet - akord za akordom« v kateri so na ustvarjalen in zabaven način prikazane vrednote mednarodnega razvojnega sodelovanja. Predstava, ki je nastala v okviru gledališkega programa Cankarjevega doma v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve, je vključena v Katalog ponudbe kulturno-umetnostne vzgoje in v kulturno-vzgojni program Cankarjevega doma D best abonma za otroke in mladino, s čimer bo ogled predstave omogočen mladim tudi v šolskem letu 2015/16 (ponovitve 11. november 2015 in 30. januar 2016). V časopisu Šolski razgledi je objavljena serija člankov o mednarodnem razvojnem sodelovanju in ciljih trajnostnega razvoja, ki veljajo za celotni svet, tudi za Slovenijo.

Če je bil lanskoletni natečaj Evropa v šoli povezan z mednarodnim razvojnim sodelovanjem in seznanjanju z vrednotami, ki stojijo za njim, je letošnji natečaj povezan s cilji trajnostnega razvoja. Misionar Pedro Opeka je na valorizacijski konferenci Mednarodni izobraževalni projekti za razvoj, 19. oktobra 2015, v organizaciji Ministrstva za zunanje zadeve in Centra RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja CMEPIUS namenjeni pedagoškim delavcem dejal, da moramo v nasprotju s cilji tisočletja, cilje trajnostnega razvoja prenesti med ljudi. In k temu želimo pripomoči z letošnjim natečajem Evropa v šoli. Če se bomo vsi po svojih močeh trudili k izpolnjevanju teh ciljev doma, v šoli, v svojem kraju, v Sloveniji, v Evropski uniji ali po svetu, bomo s skupnimi močmi lahko ustvarili še boljši jutri.

mag. Nataša Adlešič Barba
nacionalna koordinatorica Evropskega leta za razvoj 2015

Natečaj Evropa v šoli

Zamisel o združenih Evropi, Evropi miru in blaginje je nastala med drugim zato, da ne bi nikoli več prišlo do strahotnih dogodkov, ki smo jim bili priča v zgodovini. Le če si bomo posamezniki, narodi in države prizadevali ohraniti mir, povečati blaginjo, krepiti medsebojno solidarnost in sožitje ter razvijali demokratično ureditev s spoštovanjem človekovih pravic vsakogar, bomo presegli stoletne konflikte in sprejeli izzive prihodnosti. Razvoj naše celine je odvisen predvsem od nas, prebivalcev Evrope, zlasti od mladih. Razvoj bodo namreč sooblikovali predvsem tisti, ki danes sedijo v šolskih klopeh. Zato je še toliko pomembneje, da mladi razumejo bistvo evropske ideje in razvijejo zavest o tem, da so tudi prebivalci Evrope. Sprejeli naj bi jo kot del svojega kulturnega in civilizacijskega okolja. Pri tem ostaja temeljnega pomena zavest o pripadnosti lastni kulturni tradiciji, da bi bili mladi sposobni spoštovati in ceniti kulturno, jezikovno in civilizacijsko raznolikost Evrope.

Temeljni cilj natečaja Evropa v šoli je učenkam in učencem osnovnih šol ter dijakinjam in dijakom srednjih šol posredovati temeljna znanja in védenja o nekaterih vprašanjih, ki so pomembna za lokalno okolje in hkrati za vse Evropejce. Omogočiti jim želimo možnosti raznovrstnih oblik izražanja njihovega osebnega odnosa do teh vprašanj v skladu z njihovimi sposobnostmi, starostjo in ravno razumevanja družbenih procesov. Natečaj prispeva k ustvarjalnemu soočenju z družbenimi problemi, s katerimi se spopadamo doma, v Evropi in v svetu, ter krepitvi medsebojnega razumevanja, strpnosti in solidarnosti med ljudmi, narodi, etničnimi in jezikovnimi skupinami ter verskimi skupnostmi. S pridobivanjem novih znanj in védenj ter spodbujanjem kritičnega odnosa do dogajanj v ožjem in širšem okolju si želimo v okviru natečaja prispevati k razvijanju ustvarjalnosti, zmožnosti samostojnega, kritičnega mišljenja in presojanja mladih. Poleg tega je cilj natečaja tudi spodbujanje doživljanja in izražanja na vseh področjih umetnostnih zvrsti, zlasti na jezikovnem, likovnem, fotografskem in video področju.

Natečaj je namenjen učencem osnovnih in srednjih šol. Mladi se lahko na razpisano temo izražajo prek literarnega, likovnega in fotografskega ustvarjanja in s povezovanjem med šolami. Organiziran je od šolske, regionalne do državne ravni. Na šolski ravni sodelujejo mentorji in učitelji različnih predmetov. Regionalni koordinatorji so organizacije Zveze prijateljev mladine Slovenije. Na državni ravni pa natečaj organizira Nacionalni odbor natečaja Evropa v šoli. Najboljši mladi ustvarjalci so nagrajeni na vsakoletni zaključni prireditvi v Ljubljani.

Vsakoletno temo natečaja izbere Nacionalni odbor natečaja Evropa v šoli. V zadnjih letih se odbor pridružuje odločitvi EU, ki razglasi temo evropskega leta in temi prilagodi vsebinsko naravnost in slogan natečaja.

Posebnost slovenskega natečaja Evropa v šoli 2014/2015

Posebnost natečaja Evropa v šoli v šolskem letu 2014/2015 je bila razširitev teme evropskega leta s poudarkom na naslednjih vrednotah:

- Solidarnost - spodbujanje solidarnosti na vseh ravneh, tako v lokalnem kot v mednarodnem okolju. Pomembno je nadgraditi naše razumevanje solidarnosti in poudariti pomembnost sodelovanja;
- Odgovornost - gre za vprašanje kako živimo - koliko prispevamo k trajnostnemu razvoju okolja;
- Soodvisnost - spodbuditi želimo razmišljanje o posledicah globalnega dogajanja v našem lokalnem okolju. Globalni izzivi kot so podnebne spremembe, revščina in dostojno delo, potrebujejo globalne odgovore tako v Sloveniji in Evropi kot povsod drugod.

Natečaj je svojevrsten tudi zaradi širine možnosti, ki jih imajo mladi na razpolago za ustvarjanje in izražanje in zato, ker v njem sodelujejo tudi šole s prilagojenim programom in otroci iz bolnišničnih šol.

Na šolski ravni je v šestih kategorijah natečaja Evropa v šoli 2014/2015 (likovni, literarni, foto, video, projektni in povezovalni) sodelovalo:

- **555 šol.**
- **8455 učencev.**
- **607 mentorjev.**
- **Otroci so ustvarili 8333 del.**

Nagrajenci natečaja Evropa v šoli 2014/2015

V nadaljevanju predstavljamo dela in dobitnike nagrad literarnega, likovnega, fotografskega, video, projektne ter povezovalnega natečaja pod skupnim naslovom »Sodelujem, svet oblikujem«

Nagrade so bile podeljene na državni zaključni prireditvi
8. maja 2015 v Festivalni dvorani Pionirskega doma v Ljubljani.

V imenu Nacionalnega odbora:

Majda Struc, predsednica Nacionalnega odbora

Dela so ocenjevale državne komisije v naslednji sestavi:

Literarni natečaj

1. Lilijana Ozim, novinarka in knjižničarka
2. Ida Mlakar, pisateljica in pravljničarka
3. Jagoda Vobič, profesorica in knjižničarka

Likovni natečaj

1. Doc. dr. Beatriz Tomšič Čerkez, akademska slikarka
2. Doc. Andrej Brumen Čop, docent za risanje in slikanje na PeF
3. Doc. dr. Jurij Selan, slikar

Fotografski natečaj

1. Veselka Šoli Puc, predstojnica Oddelka za fotografijo VIST
2. Boštjan Božič Boško, Oddelek za fotografijo VIST
3. Matjaž Rušt, Oddelek za fotografijo VIST

Video natečaj

1. Veselka Šoli Puc, predstojnica Oddelka za fotografijo VIST
2. Boštjan Božič Boško, Oddelek za fotografijo VIST
3. Matjaž Rušt, Oddelek za fotografijo VIST

Projektne natečaj

1. Majda Struc, univ. dipl. novinarka
2. Liana Kalčina, univ. prof. pedagogike
3. Dr. Polona Gradišek, psihologinja

Povezovalni natečaj

1. Majda Struc, univ. dipl. novinarka
2. Liana Kalčina, univ. prof. pedagogike
3. Dr. Polona Gradišek, psihologinja

Literarni natečaj

PRVO MESTO:**ZOJA KOCIPER**

1. razred; OŠ Turnišče, Turnišče

Naslov dela: **Če bi lahko**

Mentor: Milena Salaj

ČE BI LAHKO

Če bi lahko povzpela se v nebo,
oblikovala svet bi tako;
namesto jeklenih ptic
bi štoklje letele vštric,
Prekmursko pesem in klic
bi zaslišal v Ameriki stric,
Zrak ostal bi čist,
in vsi ljudje bi bili veselih lic,
Sonce veselo smehljalo bi se
in narava z žarki božala bi vse.

DRUGO MESTO:**TINKARA TUŠEK**

3. razred; OŠ Poljane, Poljane nad Škofjo Loko

Naslov dela: **Moj svet**

Mentor: Jolanda Mur

MOJ SVET

Moj svet je majhen – kot moje dlani,
moj svet ne vidi daleč – drobne so moje oči,
moj svet ne čuti veliko – čuti pa srčne reči,
moj svet misli s svojo glavo – tako me mami uči.

Pravi, naj sodelujem...

Tako da bratcu čevelj obujem,
tako da se sošolcu ne posmehujem,
tako da z mamo o makarončkih modrujem,
tako da pomembne načrte v svoji glavi kujem,
tako da ubogim žepnino darujem,
tako da sestrici pri frizuri svetujem,
tako da z dobro voljo slabi kljubujem.

Kadar pa sodelujem...

Je moj svet velik – večji od mojih dlani,
moj svet vidi dlje od očkovih oči,
moj svet išče in najde srečne reči,
moj svet sem JAZ, si TI in smo VSI.

Ko sodelujem...

moj svet vedno bolj za boljši svet živi.

TRETJE MESTO:

JAKOB BENKOVIČ

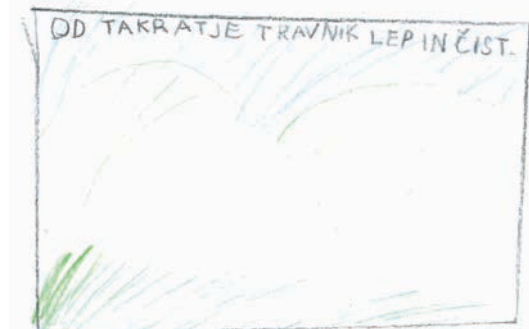
3. razred; OŠ Franceta Prešerna Maribor, Maribor.

Naslov dela: **Očistimo naravo**

Mentor: Mojca Povoden

Jakob Benkovič

OČISTIMO NARAVO

KONEC

PRVO MESTO:**ALEX PRIJATELJ**

5.razred; OŠ Milana Majcna, Šentjanž

Naslov dela: **Gasilci in naše prostovoljno delo**

Mentor: Barbara Štih

Prostovoljstvo ima velik pomen za skupnost, ker izboljšuje kakovost življenja v družbi. Na ta način pomagamo skupinam in posameznikom, ki so ogroženi, prikrajšani in potisnjeni ob rob. Opravljajo ga ženske in moški, mladi, ljudje srednjih let ter starejše osebe. Tudi sam sem prostovoljec. Sem gasilec gasilskega društva Šentjanž na Dolenjskem. Za prostovoljstvo me je navdušil bratranec, ki je gasilec in je že večkrat pomagal ljudem v stiski. Zelo dober občutek je, če veš, da si nekomu pomagal. Včasih je dovolj že sam stisk roke ali prijazna beseda. Mlajši gasilci radi prisluhnemo starejšim, saj imajo veliko izkušenj, iz katerih se lahko ogromno naučimo.

V oktobru je zapadel prvi sneg. Otroci smo se ga zelo razveselili, odrasli pa sploh ne. Sneg je bil težak. Lomil je veje in podiral drevesa v gozdu in ob cestah. Poleg vključenih oseb, ki so zadolžene za zimsko vzdrževanje, smo na pomoč prihтели tudi gasilci. Poveljnik Matic je sklical izredni sestanek, kjer nam je razdelil naloge. Janez in Tončka sta bila zadolžena za cesto proti Kalu, Miha in Žiga sta bila odgovorna za cesto proti Brunku, Jože in Jure pa za cesto proti Krmelju. Ker gasilci ne razpolagamo z veliko motornimi žagami, so jih odrasli člani društva prinesli od doma. Vključili so se še traktoristi, ki so odvažali požagana drevesa. Njihove žene so pripravile topel obrok in vroče napitke. Delo je potekalo počasi, saj so se drevesa pod težo snega in ledu podirala kot po tekočem traku. Delo je bilo zelo nevarno in utrujajoče. Gasilci, ki so odstranjevali podrtá drevesa, so morali biti zelo pazljivi in natančni. Omogočili so prevoznost cest. Tako so lahko domačini prišli do zdravnika, službe, trgovine ...

Tudi Jožica Novak je nujno potrebovala zdravnika, saj se je bližal čas poroda. Cesta je bila neprevozna in polna podrtih dreves. Poveljnik Matic je s svojo ekipo takoj po prejetem telefonskem klicu odhitel na pomoč. Poklical je tudi mene. Gasilci so žagali drevesa in z vozilom smo hiteli proti Novakovim. Na enem delu je bila cesta zaradi plazú odtrgana. Jožico so ovito v odejo prinesli po ozki stezi do gasilskega vozila. Kovček z njenimi osebnimi stvarmi pa sem odnesel jaz. Ko smo jo pripeljali v dolino, jo je tam že čakal rešilni avto in jo hitro odpeljal v porodnišnico. Tam se je kmalu rodil fantek. Jožica mu je dala ime po pogumnem gasilcu Maticu, ki ji je pomagal, da se je vse srečno končalo. Ko bo sinko zrasel, mu bo zagotovo povedala zgodbo o pogumnem gasilcu, po katerem je dobil ime. Tudi sam mu bom lahko povedal, da sem pomagal njegovi mami, čeprav sem bil star šele devet let. Plačilo poveljnika Matica in ostalih prostovoljcev je hvaležnost in zahvala ljudi. Občutek, da smo pomagali, nam pomeni več kot denarno plačilo. V tem času krize ljudje pogosto potrebujejo pomoč. Morda samo pogovor in manjšo pozornost, ki jim lahko spremeni življenje. Posebno veseli so starejši krajani, če jim kdo pripelje drva ali kako drugače pomaga.

Gasilci uspešno opravljamo svoje delo tudi zaradi tega, ker imamo veliko ur priprav in izobraževanj. Čeprav nam to vzame precej prostega časa, smo zadovoljni, da lahko pomagamo ljudem v stiski. Pomembna sta medsebojno sodelovanje in pomoč, saj smo tako med seboj bolj povezani in lažje premagujemo ovire v življenju, kajti nikoli ne vemo, kdaj bomo tudi sami potrebovali pomoč.

S strani vodstva društva sem letos prijel posebno priznanje. Postal sem Naj pionir 2014. To priznanje mi veliko pomeni, saj so ljudje opazili mojo požrtvovalnost in delovno vnemo.

V prihodnosti si želim, da bi država namenila več finančnih sredstev društvom, saj je potrebno vzdrževati in posodabljati strojno opremo in vozni park. Brez tega pa ni hitre in kvalitetne pomoči. Želim si, da bi imelo prostovoljstvo še naprej tak pomen kot do sedaj, da bi se ljudje zavedali pomena prostovoljstva in ga širili še na druge ljudi v njihovi bližnji in daljni okolici.

DRUGO MESTO:

NIKA JELEN

5. razred; OŠ Gomilsko, Gomilsko

Naslov dela: **Pomagajmo**

Mentor: Irena Sorčan

POMAGAJMO

Pomagajmo vsem revnim ljudem.

Pomagajmo vsem lačnim ljudem.

Pomagajmo vsem žejnim ljudem.

Pomagajmo vsem drugačnim ljudem.

Pomagajmo vsem bolnim ljudem.

Kako, le kako?

Podajmo jim roko in bodimo eno!

Vsi smo ljudje.

TRETJE MESTO:

ANIA MARINČIĆ BARIĆ

5. razred; OŠ Gorica, Velenje

Naslov dela: Pomagajmo danes, da bomo tudi mi jutri deležni pomoči

Mentor: Urška Zaleznik

POMAGAJMO DANES, DA BOMO TUDI MI JUTRI DELEŽNI POMOČI

- 1 -

Ilustrirala in napisala
Ania Marinčič Barič

- 2 -

PRVO MESTO:**TJAŠA FILIPIČ**

8. razred; OŠ Brezovica pri Ljubljani, Brezovica

Naslov dela: **Naša generacija**

Mentor: Špela Čekada Zorn

NAŠA GENERACIJA

Naša generacija nikoli ničesar ni naredila.

Nikoli ne bo nihče rekel, da
smo vrhunec človeštva.

To je narobe. Resnica je, da
je naša generacija poraz...

Mišljenje, da
smo uspeli...

Je potrata. In vemo, da
živeti za denar in moč
je prava stvar.

Biti ljubeč, spoštljiv in prijazen
je neumnost.

Pozabiti na ta čas
ne bo lahko, ampak bomo poskusili.

Spremeniti svet na boljše
je nekaj, česar nismo naredili.

Obupati -
je, kako smo se spopadli s težavami.

Trdo delo
je samo šala.

Narediti ne moremo ničesar -
je to morda res...

Če ne naredimo obrata.

(Beri od spodaj navzgor)

DRUGO MESTO:**NEŽA CERINŠEK**

9. razred; OŠ Šentjernej, Šentjernej

Naslov dela: **Sodelujem, svet oblikujem**

Mentor: Ida Zagorc

Da, razumel bom. Zdaj.

Ne, ko bom starejši.

Odprite mi oči!

Kako sita sem odgovorov na vprašanja, ki pravijo: »Razumela boš, ko boš starejša!« Ali pa ljudi, ki trdijo, da se ne da ničesar več narediti! In tistih, ki molčijo, kot da ne vedo, kako je v resnici, se ne zavedajo, da je tišina boleča. Tišina, ki gluši ... In ... Ali je bolje ne slišati ničesar, kot se soočiti z resnico, s tistim, kar je res in prav? Odraščati v zmoti in nikoli odrasti kot živeti s spoznanjem, da smo za vse krivi sami? Za vse napake in bolečine, vsako kapljico krvi in solzo, ki je izlita, četudi na drugem koncu sveta ... Za vso revščino, prevare in krivice ... Nikar se ne izgovarjajmo, nikar ne lažimo ... Komu sploh lažemo? Sami sebi? Ali svojim potomcem? Morda lažemo drugim, lažemo lažem? Potem je svet le laž. Laž, ki ne obstaja. Morda pa ti, ki praviš, da bo prišel čas in bom izvedela, ko bom velika, enostavno ne veš? Ali pa ... lažeš ... Oprosti, morda ti zdaj delam krivico. Le priznaj, da ne veš ... Ampak ... Tudi ti si bil otrok ... Ali te resnično nikoli ni zanimalo, zakaj je revščina, vojne in lakota, zakaj imajo nekateri mnogo, drugi pa premalo? In ključno, kako je ljudem lahko vseeno za ljudi in življenja? Kako je lahko le denar tisti, ki jih osrečuje? Pozabljajo na sočloveka, družino, občutek varnosti in občutek, ko se ti zdi, da si nekemu pomemben in edinstven. Ali veš, kaj je to? Temu občutku se reče ljubezen. Enostavno, ljubezen. Do česarkoli: sebe, bližnjega, drugih ...

Da, trpel bom. Zdaj.

Naj resnica še tako boli.

Odprite mi oči!

Otrok sem. Tega mnogokrat ne želim priznati. Biti otrok - biti odvisen, potrebovati roko, oporo, priznati občutek šibkosti, biti iskren. Tudi ti si bil otrok. In tudi zdaj si. Le kje globoko v tebi se je izgubil? Kje je nežnost, nedolžnost velikih, modrih otroških oči? Verjetno je težko priznati, da ne zmoreš sam. Da si odvisen, da si otrok. Lažje je igrati moč, kot priznati napake, ki jih delaš, ponavljaš. A motiti se je človeško. Kot je človeško ljubiti, priznati, biti otrok. Le kje se ta človeškost, otroškost izgubi pri odraslih? Izgublja se že pri nas, meni, katerih ročica je še majhna. Le zakaj želimo tako hitro odrasti? Pozabiti, kako biti človek, kaj nas dela človeške? Postati prepojeni z materializmom in lažjo. Postati veliki. Ne bom rekla odrasli, le veliki. Ker se biti velik v otroških očeh sliši nekaj nemogočega, nedostopnega. Nekaj otroško lepega. Najlepšega.

Povejte, kako opazujem naj krivico. Zdaj.

Naj ne mižim. Naj se razjezim.

Odprite mi oči!

Tako, z velikimi modrimi očmi pa se je najhuje ozirati na TV- ekrane in tiho strmeli v resnico. Resnico, da sem lahko srečna, da živim, kakor živim. Tukaj in ne na drugem koncu sveta. Premnogokrat pa pozabim, še posebno takrat, ko z nejevoljo napajam, nepomembne stvari, kot na primer kakšne barve je neka nepomembna obleka in kateri telefon bo nekaj časa moj zvesti spremljevalec, da na to, kje živim, ni imel nihče velikega vpliva. Torej, tudi otroci in odrasli, ki živijo na vojnem območju, ali tam, kjer morita žeja in lakota, niso krivi za to. Lahko bi se zgodilo meni. Ta krivica, kakor ji pravimo ... A najlažje je temu reči krivica, kar je le kot fasada za nekaj, kar nam je vseeno ali nekaj »česar tako ali tako ne moremo popraviti.« In s tem, ko izgovorimo to besedno zvezo, kot v vdajo dvignemo roke. In nadaljujemo s tem. Potem pa ob opozorilu modrejših pogledamo zdaj z umazanimi velikimi modrimi očmi, češ da ne vemo, da delamo narobe. Ali pa iščemo izgovore ... Laži ... A zakaj kljub temu v Sloveniji dnevno zavržemo več ton hrane in po nepotrebnem iztrošimo številne litre vode?! Ne trudimo se pogladiti nepomembne spore in sosedu podati roke, potem pa se čudimo nad vojnam. Vrsto let ponižujemo ljudi, ki so drugačne vere, rase, a se vseeno počutimo nemočne, nič krive, napadene, ko nam stopijo v bran! Pa ne le v Sloveniji, po celem svetu. Ozrite se okrog sebe! Odprite oči! Zakaj pravim, mi? Povejte mi, kako naj to popravim, če ne se lahko zgodi, da bom tudi jaz kmalu del tistih, ki bodo le strmeli ali pa, da to počnem že sedaj, a mi praviš, da sem »le otrok.« Otrok, ki bo v prihodnosti to pozabil biti. Tudi ti si otrok! Otrok, ki ga skrivaš v sebi ... Otrok, ki ob sprehodu po sivih ulicah ne vidi smeti, ki dušijo rože, tovarn, ki zastrupljajo metulje, plinov, zaradi katerih zbolijo mnogi. A se vseeno jeziš ob naravnih katastrofah in gledaš, kako ob eksplozijah umirajo ljudje. Ne opaziš soseda, ki ga skrbi za vsak cent in »ne vidiš« njegovih strganih čevljev in lakote, ker imaš ti vsega v izobilju. Ne misli le nase, na čast in oblast! Odpri svoje velike modre oči, ki vidijo svet, ki ga ne vidiš ti. In deli tisto, kar imaš. Ker si vsak zasluži biti to, kar je. Brez da bi se skrival pred revščino ali pomanjkanjem. In ljudem povej, naj odprejo otroške oči. In spregledali bodo, da ni pomembno, kako debela je denarnica, ampak kako veliko je srce. Morda sem sedaj marsikomu naredila krivico. Oprosti za to ... Le obljubi mi, da ti ne bo vseeno. Boš pripravljen

Pravite: »V tem norem svetu brezglavo hitimo,
zbudite me, ko bo s časom minilo.« Ne!
Zdaj mi odprite oči!

Ampak nekaj pa je gotovo res. Morda ne poznam odgovorov na vsa vprašanja. Izvedeti moram! Naj le rastejo moje velike modre oči! V nekaj pa sem prepričana: Otroci s(m)o najsrečnejša bitja na svetu. Se sprašuješ: »Kako?!« Tukaj je skrivnost: Nikoli me ne bo zanimala tvoja draga ali raztrgana obleka, bel ali črn obraz. Zanimal me boš ti. Pravzaprav to, kar je v tebi. Kar te dela človeškega in pravega. Tako otroci vidimo svet in vsak si lahko želi ta pogled. Zanima me le, kje se z leti izgubijo te velike modre oči. Morda se ne izgubijo .... Morda le zaspijo. Zbudimo jih!

TRETJE MESTO:**NUŠA KRAJNC**

8. razred; OŠ Sava Kladnika, Sevnica

Naslov dela: **Življenje v očeh mladostnice**

Mentor: Marjeta Teraž

Živim v majhni evropski državi, Sloveniji, na skrajnem severnem robu Sredozemlja v Srednji Evropi. Čeprav hodim še v osnovno šolo, sledim dnevnim novicam in si postavljam veliko vprašanj.

Vsak dan nas mediji bombardirajo z različnimi gospodarskimi in političnimi težavami naše države. Ugotovila sem, da bi vodilne položaje v državi morali zasedati mlajši, nepohlepni ljudje, ki bi z novimi zamislimi morda bolj pozitivno vplivali na dogajanje v državi. V Sloveniji premoremo ogromno izobraženih ljudi, ki žal svoje znanje prodajajo v tujini. Mladi izobraženci v Sloveniji enostavno ne dobijo priložnosti ali pa država zanje nima posluha, zato svojo kariero raje nadaljujejo v tujini, kjer imajo za uspeh več možnosti. Priča smo tudi mnogim izumom v tujini, ki so plod slovenskih ustvarjalcev.

V Sloveniji je veliko različnih generacij in narodov, ki bi si morali med seboj pomagati za skupno dobro življenje. Generacije je potrebno združevati in povezovati. Tako bi se lahko že v mladih letih seznanili s svetom odraslih, z njihovimi izkušnjami in nasveti glede življenja. Spoštujem poklic medicinske sestre v domu za upokojence ali v bolnišnici, kjer pomagajo starejšim ljudem. Prav tako sem navdušena nad organizacijo Rdeči noski, kjer starejši animirajo bolne otroke v bolnišnicah. Mislim, da je sodelovanje med različnimi generacijami zelo pomembno, zabavno in tudi koristno.

V mojem domačem kraju, v Sevnici, opažam, da je vse več otrok, ki imajo težave z učenjem. To je posledica prezaposlenosti staršev, kar pomeni, da so otroci prepuščeni sami sebi. Sami ne vedo, kako se učiti in čas raje preživijo za računalniki in zanemarjajo šolo. Takšni otroci bi morali imeti ob sebi nekoga, ki bi jim pokazal zabavne načine učenja, da bi bili uspešni.

Danes so že v vsakem razredu učenci, ki so se priselili v drugo državo, in tako je tudi na naši šoli. O drugih narodih imamo Slovenci velikokrat predsodke, kar ni prav. Prevečkrat ljudi sodimo le po prepričanju, ki nam ga je vcepila družba ter po videzu, kar bi morali nujno spremeniti. Vedno moramo najprej pomisliti, kako bi se mi počutili, če bi bili na njihovem mestu. Takšni otroci potrebujejo pomoč, saj na začetku niti dobro ne obvladajo jezika, zato imajo težave pri razumevanju in učenju šolskega gradiva. Po vsej verjetnosti so tudi prestrašeni in potrebujejo dobrodošlico ter občutek, da so sprejeti. Predstavljajte si, da vi pridete v neko tujo državo in vas tam ne sprejmejo, se iz vas norčujejo, vas zmerjajo ali celo pretepajo. Kako bi se počutili, če ne bi imeli nikogar, ki bi vam pomagal pri spoznavanju jezika, kraja, šole in pri prilagajanju na nov način življenja? Na naši šoli smo z učenci iz tujine stkali prijateljske vezi. Da pa bo povsod tako kot pri nas, predlagam, da na vsaki šoli izberejo skupino učencev prostovoljcev, ki bo z veseljem pomagala priseljenim otrokom.

Opazam tudi, da se učenci, predvsem dekleta preveč obremenjujejo s svojo postavo in težo, zato pri njih pogosto prihaja do prehranskih motenj, kot sta bulimija in anoreksija. Ker pa so danes starši preveč obremenjeni s služenjem denarja, tega niti ne opazijo oziroma opazijo prepozno. Vse to pa vodi mlada dekleta v podhranjenost in s tem posledično v velike težave. Najstništvo prinese tako dekletom kot fantom nove izzive v življenju, nove obveznosti in dolžnosti, ki jih mnogi ne sprejmejo oziroma nočejo sprejeti. Svoje težave rešujejo na napačne načine: z alkoholom, kajenjem, drogami ali pa celo sami sebe fizično poškodujejo. S tem, ko z rezilom zarežejo v

svoje telo, preusmerijo duševno bolečino v telesno in vsaj za nekaj časa pozabijo na svojo glavno težavo. Ne zavedajo pa se, kako nevarno je takšno početje. Vsi mladi bi potrebovali ob sebi prijazno osebo, nekoga, ki bi mu lahko zaupali tudi največje in najtemnejše skrivnosti, nekoga, ki bi olajšal tegobe odraščanja. Veliko lahko naredimo že najstniki sami, s tem, da smo pozorni na sočloveka. In v primeru, da opazimo osebo, ki ima na rokah brazgotine, se nenavadno obnaša, se drogira ali kako drugače škoduje sebi ali komu drugemu, to takoj povemo odrasli osebi, ki bo lahko primerno ukrepala in s tem nekomu rešila življenje.

Vse več otrok ima danes ločene starše. To je posledica prehitrega tempa življenja, premalo prostega časa in vsesplošne nestrpnosti. Ljudje gredo prehitro v zakon in nato ugotovijo, da niso za skupaj. V družinah je zaradi alkohola, finančnih težav ali zaradi brezposelnosti staršev prisotno tudi nasilje nad ženami in celo otroki. Menim, da bi odrasel par moral najprej ugotoviti, ali lahko normalno deluje skupaj in si šele potem ustvariti družino. Prevečkrat si želijo v zelo kratkem času doseči vse svoje zastavljene cilje in ne razmišljajo, da je za vse v življenju potreben čas. Več časa bi morali posvetiti drug drugemu, v primeru težav pa si zaupati in poiskati primerno skupno rešitev. Ločitev staršev pusti na otroku velike rane, ki ga lahko zaznamujejo skozi celo življenje. Še huje pa je, če se starša tudi po ločitvi prepirata glede otrok, se zmerjata ali celo pretepata. Otrok vseskozi potrebuje oba starša. Ni prav, da si le eden od staršev prilasti otroka. Tudi sama prihajam iz družine ločenih staršev. Na srečo se moja starša danes ne prepirata in lahko videvam oba. Vem, da nekateri otroci te možnosti nimajo, zato bi jim rada pomagala. Moja velika želja je postati psihologinja, saj vem, da bom lahko s tem poklicem v veliko oporo in pomoč tudi otrokom ločenih staršev.

V Sloveniji prebivalstvo počasi narašča, podjetja pa zaradi gospodarskih in finančnih težav propadajo, zato je vse več ljudi brezposelnih. Takšne družine nimajo denarja za osnovne človeške potrebe, kaj šele, da bi otrokom omogočili šolanje. Ne morejo si privoščiti nakupa šolskih potrebščin in oblačil ter plačila dodatnih dejavnosti. Upam, da bodo v Sloveniji kmalu ponovno organizirali akcije darovanja potrebščin. Vem, da si nekateri učenci želijo novih peresnic, kemičnih svinčnikov, flomastrov; preprosto zato, ker si želijo biti enaki drugim. Tudi pri nas doma imamo ogromno šolskih potrebščin, ki jih nameravamo darovati. Na naši šoli imamo organiziran šolski sklad, ki finančno pomaga staršem, ki ne morejo otrokom plačati šolskih izletov, jim omogočiti druženja in učenja v poletnih ter zimskih šolah v naravi.

Opažam, da je v Sloveniji vsako leto večji odziv ljudi na humanitarne akcije zbiranja hrane, oblek in drugih potrebščin za socialno ogrožene družine. Sama zelo podpiram in vsako leto spremljam prednovoletno akcijo Anina zvezdica. Zavedam se, da so takšne in podobne splošne dobrodelne organizacije namenjene reševanju in lajšanju socialnih stisk oziroma težav prebivalcev, zagovorništvo socialno ogroženih posameznikov in družbenih skupin, nudenju pomoči ljudem ter reševanju ljudi, katerih zdravje ali življenje je ogroženo. Prav tako podpiram različne organizacije in društva, ki nudijo samopomoč posameznikom, predvsem pri reševanju psihosocialnih težav.

Po mojem mnenju bi takšne organizacije potrebovali tudi romski otroci. Ni mi všeč, da so ljudje do njih nestrpni in jih obravnavajo kot manjvredne samo zato, ker so pač drugačni od nas. Mnogi od teh otrok nimajo normalnega življenja, saj nimajo osnovnih življenjskih pogojev, kot so topla voda, hrana in topel dom. Rešitev vidim v tem, da bi jih bilo potrebno ozavestiti o osnovni izobrazbi in s tem omogočiti možnost zaposlitve ter jim dati priložnost za normalno življenje. Prepričana sem, da bi s takim vedenjem stopili dva koraka naprej pri reševanju romske problematike na naših tleh.

Vsakodnevno se na naših cestah dogajajo tudi nesreče v prometu, v katerih ljudje izgubijo veliko krvi. V naši državi že potekajo akcije darovanje krvi. Takšne akcije potekajo tudi na naši šoli. Kri je potrebno darovati, kajti nikoli ne veš, kdaj jo boš sam potreboval. Zelo pozitivno sem presenečena, da se toliko ljudi udeleži darovanja. Ko bom dovolj stara, bom tudi jaz darovala svojo kri in morda komu rešila življenje.

Obstajajo pa tudi naravne nesreče, na katere ljudje nimamo vpliva. To so potresi, orkani, poplave ali celo požari. Ljudje lahko v enem samem trenutku ostanejo brez doma, hrane, oblačil in ostalih osnovnih življenjskih dobrin. Otroci lahko ostanejo brez staršev in svojcev. Predstavljajte si grozoto takšnih otrok. V takšnih primerih bi morali v večjih količinah darovati življenjsko potrebne stvari. V časopisnih novicah sem prebrala, da so na seznamih darovalcev največkrat ljudje, ki so že sami finančno bolj potisnjeni na rob propada. Verjetno zato, ker so sami že občutili, kako je, kadar nimaš nič.

Težav, s katerimi se soočamo mladi in stari v tej naši mali Sloveniji, res ni malo. Kot trinajstletnica že danes pomagam pri raznih zbiralnih akcijah šolskih potrebščin, pri akcijah zbiranja hrane in zamaškov, nesebično prisluhnem in pomagam vrstnikom pri težavah, pomagam pri učenju tudi svojemu bratcu, ki ima disleksijo. Vem, da je to le skromno udejstvovanje pri vseh problemih današnjega časa. Ko odrastem, si močno želim postati psihologinja. S pridobljenim znanjem in lastnimi izkušnjami, ki jih že imam in jih bom še veliko pridobila v času šolanja, bom lahko pomagala učencem pri učnih težavah, jih spodbujala in motivirala pri učenju. Lahko bom pomagala otrokom drugih narodnosti pri vključevanju v novo okolje ter vsem mladim. Želim si namreč, da bi vsi otroci imeli kar se da srečno in brezskrbno življenje, zato bom dala vse od sebe, da uresničim svoj zastavljen cilj.

PRVO MESTO:

KATJA RAKOVEC

3. letnik; Srednja šola za oblikovanje in fotografijo, Ljubljana

Naslov dela: **Nov planet**

Mentor: Vita Žerjal Pavlin

Piše se leto 3015. Po Rimski cesti brezglavo šviga sem in tja polno vesoljskih plovil. Ne vedo, kam gredo, le da se rešujejo pred grozečo nevarnostjo. Kot že tisočkrat do tedaj je bil napovedan konec sveta, le da se v tem primeru niso zmotili. Ta se res bliža z vso hitrostjo.

Nedaleč stran po Rimski cesti malo naprej od Zemlje in potem za vogalom, v ulici z imenom Mirna, pa se nahaja nov, še neogrožen planet. Le da je ta dosti bolj mrzel od Zemlje. To je njegov edini problem. Ljudje, večinoma vplivni in bogati, ki so se nanj rešili, so se sprva stopili za tisto malo toplih vrelcev, kar jih je bilo, in se med seboj pobili. Nanj pa se je rešilo tudi nekaj drugih, ki se v spopade niso zapletli in so zato preživeli. Mlada mamica je imela na prsi privitega par tednov starega otročička, za roko jo je držal moški, ki je v sebi nosil virus HIV. Njega je z edino roko, ki jo je imel, objemal invalid. Temnopolti velikan iz Afrike je v svoj objem stisnil še majno siroto, deklico, ki je bila od vseh najbolj premražena. Stiskali so se drug ob drugega tako močno, s takšno ljubeznijo in solidarnostjo, zavedajoč se medsebojne odvisnosti, da je planet to njihovo pozitivno naravnano energijo sprejel in se za nekaj stopinj ogrel. Bili so presrečni, saj so ugotovili, da lahko z medsebojnim povezovanjem skupaj ogrejejo celoten planet. Ker je bil to eden najlepših in najtoplejših planetov na celotni Rimski cesti, se je veliko plovil začelo ustavljati prav na njem. Začetna skupinica ljudi, ki je planet prvotno ogrela, jih je začela sprejemati na svojega pod pogojem, da so bili zmožni biti solidarni in med seboj tesno povezani z drugimi prebivalci planeta. Več, ko se jih je zbralo, bolj ko so bili med seboj povezani in bolj, ko so se imeli radi, toplejši in toplejši je planet postajal. Imel je prijetnih 23 stopinj. Ko pa so se med seboj sprli in ko ni šlo vse tako, kot bi moralo, je temperatura na planetu drastično padla. Planet jim je sam postavil pravila in nekakšen opomnik, če se jih niso držali. Sčasoma mu jih sploh več ni bilo potrebno opozarjati, saj so bili že tako navajeni lepih medsebojnih odnosov.

Začeli so postavljati hiše, ceste, izumili so posebna prevozna sredstva in za vse, kar so naredili, so pazili, da je bilo v skladu z njihovim predragim planetom. Začeli so urejati parke, odprli galerije, zgradili so bolnice, muzeje in šole in nasploh je bilo vse v najlepšem redu. Ljudje so si komaj še znali predstavljati, kakšno je bilo življenje nekoč, ko so bili še mladi ali pa se sploh še niso rodili, ko so ljudje še prebivali na planetu Zemlja. Predvsem pa si tega niso mogli predstavljati otroci.

Mala Tiana je brezskrbno priskakljala domov, poljubila na lička mamico in okrog pasu objela očka, razmrščila dlako kužku Ronu in se usedla v naslanjač. »Mami, danes smo pri zgodovini dobili za nalogo, da od staršev poizvemo kaj o bivanju na planetu Zemlja. Učiteljica je rekla, naj najprej o tem malo povprašamo svoje starše. No, mami? Kako je bilo?« Mami so se ulile solze po licih. K sebi je stisnila hčerko in izdihnila: »Grdo je bilo, veš. Lahko si srečna, da si se rodila tukaj in da nisi nikoli doživela vse tiste hudobije na tistem svetu.« Malo Tiano je zanimalo, kaj se ji je tako hudega pripetilo in zakaj se ji je prejšnji planet tako hudo zameril. Mami se je pred oči zapeljala slika z Zemlje, bolj natančno iz Iraka. Okrog nje in njene sestrice, ki sta se skrivali pod starim zarjavelim čolnom, so pokale bombe, vojaki so švigali sem ter tja v polni bojni opreми. Druge člane družine je pobila bomba, ki je padla na njihovo hišo, tako da sta bili ubogi deklici prepuščeni sami sebi. »Nisem razumela, zakaj so potrebne vse te vojne, pobijanja nedolžnih ljudi in uničevanja pokrajin. Zakaj se nekdo odloči, da bo neko ozemlje njegovo in ga skuša s silo na vsak način doseči. Vse se je vrtelo le okoli denarja, sredstva za kupovanje dobrin. Nekateri so ga

imeli ogromno in so ga želeli vedno več in več. A vedno so prizadeli ravno najšibkejše in nedolžne ljudi. Veš, denar resnično pokvari ljudi in zato sem res vesela, da ga tukaj nimamo več. In da denar ne dela razlik ter zdrah med nami.« Še enkrat si je močno k sebi privila hčerkico in po rožnatih licih so se ji zopet ulile solze bolečine, ko je pomislila na to, da ji je denar in želja po oblasti vzela družino in ji s tem onemogočila normalno otroštvo ter vso materinsko toplino, ki bi ji jo lahko nudila mati.

Gospod in gospa Winson sta ravno na vrtu pila kavo, ko je z enako domačo nalogo do njiju prišel njun vnuk Jim. »Živio, babi in dedi, za domačo nalogo moramo od svojih domačih poizvedeti kaj o življenju na prejšnjem planetu, Zemlji. Vidva sta na njem živela kar nekaj časa. Kakšna se vama je zdela?« Skočil je k babici v naročje, ta pa se mu je nasmehnila. »Oh, Jimi. Če bi vedel, kako nevzdržno je bilo življenje na njej, se ne bi zdajle tako navdušeno smejal v pričakovanju na lepo zgodbico iz preteklosti. Takšne segajo le do nastanka nove civilizacije tukaj, s prejšnjega planeta pa žal nimam preveč lepih zgodbic zate.« Jimu se je nasmeh povесil in pogled ušel na dedkovo iznakaženo polovico obraza ter z odejo pokrit del noge, ki ga je še imel. »Pravzaprav mi še nikoli nista povedala, kaj se ti je zgodilo, dedek. Je bilo to še na Zemlji?« Dedek je zavzdihnil: »Seveda je bilo na Zemlji, kje drugje pa bi me sploh še lahko tako prizadeli? Joj, še danes vidim, kako so me nekega jutra iz postelje vrgle sirene. Ko smo se vsi zbrali, so zahtevali vse mlade moške od 18. do 30. leta starosti, ki naj bi se v 24 urah zbrali v vojašnici, kjer smo dobili vso potrebno opremo, nato pa so nas odpeljali neznano kam. Še danes ne vem, na katerem koncu sveta smo se bojevali in zakaj. Vem le, da je bila naša naloga bombardiranje, streljanje in požiganje že tako opustošenih vasi in nedolžnih ljudi, prebivalcev tamkajšnjega ozemlja. Nekega dne sem bil poslan, da v ruševinasto stavbo nastavim bombo. Poveljnikova zahteva ni bila nič posebnega. Odšel sem tja in vse uredil, kot je bilo treba, da bi se stavba sesula v prah. Takoj, ko sem jo sprožil, sem hitro začel teči proč, saj sem imel 10 sekund časa za umik. V tistem trenutku pa sem zagledal deklico, ki je prestrašeno stala v kotu prav te iste stavbe. V tistem trenutku sem pomislil na mlajšega bratca enake starosti, ki me je čakal doma. Hitro sem se obrnil in stekel ponjo. A ni nama uspelo priti dovolj daleč. Eksplozija je bila premočna. Deklico je vrglo na drug konec, sam pa sem doživel hude opekline in izgubil obe nogi. Še danes ne vem, kaj se je z njo zgodilo, saj sem kmalu izgubil zavest. Moje zdravljenje je trajalo dolge mesece v različnih bolnišnicah. A sem bil včasih srečen, ker sem videl, da nisem bil najhujši primer. Veš koliko ljudi je umrlo na posteljah v vojaških bolnišnicah poleg mene. Tako veliko jih je bilo, da sploh nikomur ni bilo mar zanje. Ko sem prišel spet v domačo bolnišnico, pa sem srečal tvojo babico. Lahko rečem, da je bila to pravzaprav edina pozitivna stvar v času mojega življenja na Zemlji.« Jim je imel ves čas poslušanja na široko odprta usta in naježeno kožo na rokah, ko je poslušal o teh grozotah. »Kaj pa je bilo po koncu vojne, dedek?« ga je zanimalo. »Ah! Kakšnem koncu vojne le?« je zamahnil dedek z roko. »Vojne se niso nikoli končale, ko se je ena končala, ko je skorajda pomrlo ali zbežalo vse prebivalstvo, se je že odprla nova fronta. Sam sem bil na srečo, ali žalost, za v vojsko neuporaben. A me zaradi invalidnosti niso želeli vzeti v vrsto služb! Ko smo se dogovarjali po telefonih in pismih, sem jih s svojim življenjepisom in delom zelo navdušil, a ko so enkrat videli voziček in iznakažen obraz, so bila zame skoraj vsa vrata zaprta. Da, tako hladno kruti so znali biti ljudje.« Ta zgodba je nekako vse malo zamorila, zato je Jim poskušal priklicati nazaj vedre obraze. »Babi, ti pa gotovo nisi imela tako slabih izkušenj, mar ne? Tebi ni bilo treba v vojsko. Kaj si pa medtem ti počela?« »Oh, veš. Moje rane navzven so se do sedaj že pocelile in malo so jih zakrile gube, a tiste rane na srcu ostanejo za vedno in bolijo bolj, kot si moreš predstavljati. Živela sem v svetu, kjer smo bile ženske popolnoma ničvredne. Moški so si lastili pravico, da so z nami počeli, kar so želeli. Imeli so nas za svojo last. Že odraščala sem v takšni družini. Oče je pretepal mojo mater in kasneje še naju s sestro. Brata pa je koval v zvezde, čeprav ni cele dneve, za razliko od naju delal prav ničesar. Ko imaš enkrat tak vzorec v družini, ni prav nič čudnega, če si izbiraš same takšne fante tudi zase. In na žalost sem tudi sama imela to dvojno nesrečo. Veliko fantov me je pretevalo, a je vse to do neke mere še šlo. Nekega dne pa, ko sem imela vsega tega pretepanja dovolj in sem hotela prekiniti z njim vse stike...« na hitro si je z oči obrisala solze, zasmrkala in z vidno bolečino v očeh nadaljevala. »Tako se je razjezil, da me je začel

pretepati, pa ne le s pestmi, ampak še z raznimi trdimi predmeti. Z menoj je počel res grozne stvari, a se vsega sploh ne spominjam, ker sem vmes nekajkrat izgubila zavest. Ko je tudi sam omagal, me je pustil ležati v stranski ulici, sredi pločnika v času hude zime. Zaradi različnih pretresov, zlomov, podpludb in krvavitev sem tudi sama preležala v bolniških posteljah kar nekaj časa. Tudi meni je bila edina svetla izkušnja na Zemlji srečanje tvojega dedka. Pridi sem, srček moj. Nikar ne bodi pretresen. Takšno je bilo pač življenje in lahko smo srečni, da danes živimo v popolnoma drugačnem svetu. Prav pa je, da mladi veste, kaj se vse lahko zgodi, da ohranjate družbo takšno, kot je. Da imate lepe medsebojne odnose. Predvsem pa mi obljubi, da nikoli, ampak res nikoli ne udariš nikogar, predvsem pa ne ženske, ker smo si spoli med seboj popolnoma enakopravni.« Otrok se je s svojo babico popolnoma strinjal in obljubil, da ne bo naredil ničesar takšnega. Dedka pa potrepil po rami in rekel: »Če bi bil jaz direktor podjetja, bi te zagotovo zaposlil!«

Tudi Yasmin je prišla domov in navdušeno začela spraševati starše o prejšnjem planetu, saj tudi ona ni pričakovala nič slabega. Z izpraševanjem staršev je začela takoj, ko je stopila skozi vhodna vrata. »Oh, tole pa ni debata kar za na hodnik, usedimo se na kavč, ljubica,« ji je rekel očka. Usedla sta se in zraven srkala kakav. »Veš, nisem imel tako lepega otroštva, kot ga imaš ti. Življenje me je že kot majhnega dečka velikokrat razočaralo in mi obrnilo hrbet, ko bo pomoč od kogar koli najbolj potreboval. Sprva smo z družino živeli v kolibici v Etiopiji. Očeta sploh nisem poznal. Verjetno je umrl za kakšno boleznijo, a se o tem sploh nikoli nismo pogovarjali. Imel sem brata in sestro. Naša vas je bila ena revnejših. Ves čas smo stradali in bili popolnoma dehidrirani, saj smo po vodo morali hoditi v nekaj kilometrov oddaljen potok, ki je velikokrat presahnil. A smo se imeli med seboj radi in se revščine in pomanjkanja sploh nismo tako zavedali. V okoliške kraje je nato vkorakala vojska. Ne vem točno, kaj so hoteli, le da je bilo prisotnega veliko nasilja nad našimi sorodniki. Mi smo se raje potuhnili in upali, da preživimo. A je med tem časom sestri aids napredoval in prizadel imunski sistem zelo hitro ter je zato umrla. Malo za tem pa sta za malarijo zbolela še brat in mati. Sprva nismo vedeli, zakaj imata takšne krče in mrzlico. Nato pa sta drug za drugim v kratkem razmaku zaspala in se nista nikoli več zbudila. Bilo mi je 13 let in pojma nisem imel, kaj naj storim. Nihče me ni želel vzeti k sebi, saj bi mu predstavljal le še dodatno breme. Taval sem naokrog ves dehidriran in lačen, ko sem prišel do pristanišča ter dobil idejo, da se pretihotapim z eno od teh ladij na drug konec sveta, v upanju na boljše življenje. Ko sem prišel tja, se mi je odprl popolnoma nov svet. Vse je bilo drugače kot v naši vasi. Govorili so nek čuden jezik, ki ga nisem prav nič razumel, a sem se ga počasi naučil. Je parle français! Popolnoma sem se prilagodil novemu načinu življenja. Bil sem tak kot ostali domačini, le po barvi polti smo se razlikovali. Za par odtenkov. A jih je očitno to preveč motilo. Zmerjali so me z negro in nigga. Službe sploh nisem dobil nikjer, pravic nisem imel takšnih, kot so jih imeli ostali okoli mene. Name so gledali kot na izmeček in zviška. In nasploh so mi dajali občutek manjvrednosti.« Yasmin, majhna drobcena mulatka, ga je poslušala s solznimi očmi. Ni ji šlo v glavo, kako so bili lahko tako zlobni do njega, saj ni imel izbire. Ni mogel izbirati barve polti in okolja, v katerem se je rodil. »No, važno, da te je vsaj mamica imela rada, pa čeprav si za nekaj odtenkov temnejši od nje. Še dobro, da mene nihče ne zafrkava zaradi tega. Mi imamo v šoli tudi Yoko, ki ima postrani oči in rumeno kožo, a mi je vseeno. Tako kot ima nekdo rjave, nekdo črne, spet drugi pa blond lase. Popoln nesmisel, očka. Jaz te imam rada takšnega, kakršen si!«

Naslednji dan so otroci prišli k pouku zgodovine malce bolj poklapano kot ponavadi. Vsak je v svojem srcu nosil težko zgodbo svojih sorodnikov s planeta Zemlje. Govorili so o neenakopravnosti spolov, brezposelnosti, rasizmu, vojnah, ki so divjale skoraj po celem svetu, o nesramnosti med ljudmi, kako so vsi gledali le še na denar in pozabili na osnovne tople medčloveške odnose, o strpnosti do invalidnih ter istospolno usmerjenih, revščini in lakoti ter boleznih, ki so povezane s tem.

Poklapani otroci so učiteljico vprašali, zakaj se sploh morajo pogovarjati o tako žalostnih, groznih in krutih zgodbah iz preteklosti. Ta pa jim je razložila: »O zgodovini se moramo pogovarjati prav zato, da se iz nje nekaj naučimo. Naši predniki niso vsi ravnali pravilno, zato je planet sam odreagiral na vso negativno energijo in

in uničevalsko nastrojenost. O tem se je potrebno pogovarjati čim dlje. Povejte to, kar ste izvedeli, svojim otrokom, in oni naj povejo svojim. Da bodo vsi vedeli, kaj se lahko zgodi, če bodo ravnali napačno. A zaenkrat nam gre dobro, človeških pravic sploh ne moremo kršiti, tako kot so jih lahko nekoč, saj jih sploh nimamo zapisanih. Ampak zato, ker nam jih ni treba zapisati. Saj nam je to danes nekaj samoumevnega. Zakaj ne bi pomagal sočloveku, zakaj bi nekoga prizadel, zakaj bi nekoga poškodoval, zakaj bi nekemu želel slabo, zakaj bi nekoga skušal okraštiti? Potrebno je poznati in upoštevati vrednote, ki so potrebne za obstoj človeštva na nekem planetu.« Otroci so na usta zopet dobili nasmeške. Učiteljica pa je še enkrat poudarila: »Polagam vam na srce. Ne ponavljajte napak svojih prednikov!«

DRUGO MESTO:

SATIN PAPEŽ

3. letnik; Gimnazija Novo mesto, Novo mesto

Naslov dela: **Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost**

Mentor: Nina Arnuš

Sem državljanka Slovenije. 17-letno dekle, ki prihaja iz majhnega mesteca iz jugovzhodnega dela naše male države. Imam ambicije, želje, cilje in sanje. Veliko sanj. Drznic in še bolj drznic. Vsak ima sanje. Takšne ali pa drugačne. Nekateri sanjajo o prelepah avtomobilih, svetlečih draguljih, prestižnih vilah, petkrat predragih oblačilih s petkrat preplačano znamko ... Spet drugi – tisti na drugem koncu sveta – sanjajo o kozarcu čiste pitne vode, o izobrazbi, o barvni majici s potiskom svojega najljubšega risane junaka, o čevljicah, ki bi zaščitili nožice z raskavo kožo na razbeljenih tleh, o knjigah, o malo obilnejšem in slastnejšem obroku ... Ja, to so tisti otroci z velikimi zvedavimi očki, ki planejo po čokoladi Milka v rokah prijaznih turistov in odvijajo vijolični ovaj ter jo pojedjo s srebrnim ... Saj so jo že odvili, kajne? In ne, to niso sanje dveh sorodnikov, to niso sanje dveh sosedov. Ne, to so sanje razvajene, zdolgočasene, naveličane punce iz "high classa" in na drugi strani sanje otroka, ki je željan novih dogodivščin, izobraževanja, zvezka ter svinčnika in je srečen že, če za kosilo dobi eno polno žlico krompirja in kozarec navadne čiste vode.

Mislím, da vsi vemo, o čem govorim. Kakšne razlike obstajajo na tem našem majhnem planetu. Kako so sanje, želje, cilji in upanja lahko različni, pa četudi so to sanje dveh povsem enako starih oseb. In veste, kdo ali kaj je kriv za to? Ne? Ne veste? Pa vam jaz povem. Za to je kriva družba. In kdo je družba? Mi smo družba. Mi jo sestavljamo, kreiramo, oblikujemo in mi smo tisti, ki smo postavili "standarde", ki jim moramo vsi slediti ... Če jim slučajno ne, smo izločeni, nas drugi gledajo kot drugačne, neenakovredne. Četudi mislite sedaj, da to niste vi, da vi niste taki, se povsem motite. Vprašajte se iskreno, nihče vas ne sliši in ne preverja... Kolikokrat ste na primer ocenjevali, grdo pogledali ..., ko je šel mimo vas nekdo, ki je bil oblečen malce drugače, mogoče je imela punca daljše krilo, majico bolj žive barve, prevelik klobuk ali pa bi lahko rekli, da je nekdo zamenjal letni čas in prišel poleti pokrit s kapo na glavi in z verigami okoli pasu. Kolikokrat? Če ste odgovorili z nikoli, lažete sami sebi.

In do tu, tako daleč nas je pripeljala družba, kriva mnogih težav. Včasih se vprašam, kako lahko sploh živijo tisti na drugem koncu sveta; kaj bi naredili, če bi videli telefon, kamero ali pa kaj podobnega. Bilo je že na stotine upornikov, ljudi, ki so imeli drugačno mnenje od oblasti, ki so se upali upreti ter povedati, kaj si mislijo in kakšno je njihovo mnenje. Od Sokrata, ko je še na smrtni postelji trdil svoje in šel s svojim prepričanjem na "oni svet", do temnopoltega duhovnika Martina Lutra, ki se je boril za pravice črncev, enakopravnost, demokracijo ... Koliko ljudi je tvegalo svoje lastno življenje, da bi rešili človeštvo, in so ga. No, nekateri so ga ali bolje rečeno, odpravili so vsaj nekaj preprek in neenakosti.

Živimo v času, ko gleda vsak le za svoje dobro, ko je naš vsakdan sestavljen le iz dveh delov: spanja in dela. Ko delamo, da bi zaslužili in si kaj privoščili ter uspeli, poplačali račune in preživeli ... Le malo je takih, ki dajo, čeprav nimajo še zase dovolj, a so humani, vedo, da bi jim bilo lahko še slabše in da nekaterim je. Boli me, če vem, da nekdo, ki ima še tako malo, da tudi tisto nekaj, samo da nekoga osreči in mu polepša dan, da nekomu mogoče podaljša življenje za kak dan, dva ... Malenkosti so tiste, ki gradijo in ustvarjajo prihodnost. Povezanost, pomoč, solidarnost in enakopravnost pa vrednote, ki so dandanes premalo cenjene.

Mi smo tisti, ki že danes postavljamo temelje za prihodnost, vse je na nas. Mi smo tisti, ki moramo narediti in doseči spremembe. »Bodi sprememba, ki jo želiš pri drugih,« je dejal Mahatma Gandhi. Žalostno pa je, da

moramo biti mlajši tisti, ki spodbujamo druge, starejše k spremembam, da jim moramo odpreti oči, ker si jih že vrsto let prekrivajo in so "slepi" za glavne probleme in največje spodrsaljaje na našem planetu.

A verjamem v dobro. Verjamem v lepši svet in to, da bomo zmogli. Da nas bo vse več in več takih, ki bomo s srčnostjo in pogumom osrečevali drug drugega in vodili svet v lepši skupni jutri.

TRETJE MESTO:

NIKA SVETINA

3. letnik; Gimnazija Jesenice, Jesenice

Naslov dela: **Ni vse zlato, kar se sveti**

Mentor: Lucija Javorski

Lepo pozdravljeni! Gledate Svet na kanalu A in to so novice. Delavci podjetja Seaway Yachts, ki že tri mesece niso dobili plač, so na murskosoboško sodišče vložili predlog za stečaj podjetja. Po glavi mi že švigajo različne misli o delavcih, ki bodo v prihodnjih mesecih čakali v vrstah na zavodih za zaposlovanje in si belili glave o tem, kako bodo preživljali prihajajoče mesece. Nato preklopim na drugi večerni informativni program: Lep pozdrav, smo 5. 3. 2015, in na svetu 1,2 milijarde ljudi oziroma vsak peti prebivalec živi v skrajni revščini. V trenutku pomislim na Podsaharsko Afriko in podhranjene otroke. In ker imam za danes res dovolj črnogledih napovedi, preklopim na poljudnoznanstveni program, kjer je ravno oddaja o izumiranju deževnega gozda. Za trenutek obstanem in razmišljam, kaj vse bi lahko sedem milijard ljudi lahko doseglo že samo, če bi se spoštovali in ljubili, razumeli in si pomagali. Moje razmišljanje pa ne traja dolgo, saj me že naslednji izdih predrami iz nekajminutnih utopičnih sanj.

Svet, v katerem živimo, ni tak, kot so si ga zamislili naši predniki. Daleč od tega. Živimo v moralno pokvarjeni družbi, ki ji vlada procent prebivalstva, ki ima v oblasti devetindevetdeset odstotkov kapitala. Vsakodnevno se soočamo z okoljskimi problemi in revščino. Na žalost pa še vedno stojimo križem rok in le opazujemo, saj nas najhuje tako ali tako še ni doletelo, kar le še bolj pokaže vzvišenost, sebičnost in pohlepnost človeštva. Izgovarjamo se na to, da je revščina prisotna predvsem v nerazvitih državah in se ob tem ne zavedamo, koliko vrstnikov si ne more privoščiti obilnega kosila.

Poleti 2006 sem z družino prvič obiskala Afriko. Medtem ko smo raziskovali znamenitosti Egipta in se vozili po zaprašenih cestah v avtobusih brez zračenja, smo se ustavili v obcestni vasi, da bi se okrepcali. Izstopila sem iz avtobusa, odvila slasten sendvič ter ga s slastjo začela jesti, popila požirek Fante in se razgledala po okolju. Opazila sem deklico mojih let, ki me je opazovala očitno že dalj časa, saj je bila kljub mojemu pogledu še vedno zazrta v sendvič. Pogledala sem jo še enkrat in videla njeno izsušeno telesce in iskrive oči, kako so švigale in prečesavale mojo škatlo z malico. S kotičkom očesa sem opazila njene bose noge, ki so bile umazane. Takoj naslednji trenutek pa sem že slišala vodiča, ki nam je povedal, da smo se ustavili pri beduinih in da naj čimprej pomalicamo, da bomo lahko nadaljevali pot.

Petdeset ljudi se ni zmenilo za vidno podhranjene beduine in je brezobzirno, brez pomislov jedlo naprej. Jaz pa sem vstala in nesla sendvič mlademu dekletu, ki mi je hvaležnost izkazalo z amuletom, ki ga imam še vedno shranjenega in me opominja na izredno bridko izkušnjo in mi po drugi strani daje neko notranjo moč in upanje za boljši jutri.

Po tej izkušnji vedno znova pomislim, kje to dekle živi, kako se preživlja, ima že otroke, je sploh še živa? In vedno znova me kot hladen tuš zbistri dejstvo, da je tako dekle, kot je bila ona, lahko moja sovrstnica. Tako dekle lahko postanem celo jaz. Z revščino, ki je včasih veljala za sinonim tretjerazrednih držav, se gotovo soočamo tudi v razviti družbi. Vsak dan zaradi lakote umre 24.000 ljudi, kar pomeni, da vsake 3,6 sekunde zaradi lakote umre en človek. Od trenutka, ko ste pričeli z branjem, je zaradi pomanjkanja hrane umrlo deset ljudi, med njimi kar sedem otrok, mlajših od pet let.

Kljub temu da naj bi živeli v razviti družbi, le-ta ni sposobna poskrbeti za glavnino prebivalstva in se ozira le na

bogato peščico, ki vlada svetu. Moj duhoviti prijatelj bi jim prisodil posmehljivo opazko: »Nekateri so tako zelo revni; vse, kar imajo, je le denar. In še kako prav bi imel.

Seveda pa na drugi strani najdemo posameznike, ki mesečno darujejo denar različnim organizacijam, kot so Karitas, Rdeči križ in Unicef ter s tem omogočajo vsaj človeka vredno življenje. Ampak tudi tukaj se pokaže, da je pohlep vreden več od prostovoljstva. Saj se ogromno denarja na poti do pomoči potrebnih kar izgubi.

Sama sem razmišljala, kako bi lahko premagali revščino, ki je ni uspelo odpraviti niti gospodarsko razvitemu svetu. Našla sem odgovore: s hitrim razvojem znanosti, s povečanjem kmetijske proizvodnje in z rastjo bruto družbenega proizvoda. Za doseg cilja bi bilo potrebno zmanjšati posledice gospodarske krize, povečati pomoč v obliki hrane, izboljšati infrastrukturo (oskrbo z vodo, ceste, šole) v najbolj ranljivih regijah, izboljšati izobraževanje in zdravstvo ter se boriti proti podnebnim spremembam, ki lahko z vedno bolj pogostimi poplavami in sušami negativno vplivajo na preskrbo s hrano. Najpomembneje pa stopiti korak nazaj, opustiti predsodke in diskriminacijo ter iskreno zaživeti v sožitju.

Družba je iz nas naredila ovce, ki brez pomislekov sprejemamo potrošništvo, individualizem in materializem. Mladi se ne zavedamo, da svet stoji na naših plečih in da smo mi tisti, ki ga bomo zapustili naslednjim generacijam. Ne pomislimo, da je bodočnost naša in da lahko ukrepamo. Vsak bi moral premisliti, ali je bolj hvaležen za nov iPod ali za streho nad glavo. Šele naravne nesreče, ki pa jih Slovenci že doživljamo zaradi hudih poplav, žledoloma ali suše, bi nas počasi spametovale, da bi spoznali, kaj je v našem edinem življenju najpomembnejše.

Prav tako je izredno pereč problem tudi odnos do okolja. Mati narava je ustvarila vrsto dobrin, ki omogočajo ljudem zadovoljevanje vsakodnevnih potreb. Mi pa, kot je že v naši naravi, ji seveda nismo hvaležni in ji ne vračamo. Dejstvo je, da vsakoletno izsekamo na hektare gozdnih površin, izčrpamo na tone rodovitne prsti, v ozračje izpustimo enormne količine izpustnih plinov in pomorimo ogromno živih bitij. Imamo se za večvredne, najbolj žalostno pa je, da se tega sploh ne zavedamo in da naše Zemlje sploh ne spoštujemo. Smo namreč, ironično, edina bitja, ki posekamo drevje, iz njega naredimo papir in nato nanj napišemo: Ne izsekuj gozda! Dejansko velika izraba naravnih virov ni investicija za boljše življenje, temveč pomeni uničevanje planeta. Gledano z druge strani pa se uničevanje okolja zmanjšuje, slišati je celo dobre novice o zoževanju ozonske luknje. Ljudje smo ekološko dovolj ozaveščeni, da bomo še naprej dejavni na teh področjih. Tako kot so že naše babice vedele, da se začne z majhnim in nato preraste v veliko, se mi izredno lepo zdi, da tovarne nameščajo čistilne naprave z namenom, da bi v reke spuščali manj onesnažene odplake ter da velika večina ljudi ločeno zbira odpadke.

Na žalost pa kljub našemu trudu zaenkrat ne moremo storiti ničesar, saj vlada še vedno ostaja taka, kot je. Upam pa, da ko bo prišel čas moje generacije in se bo sistem moral zamenjati, bodo racionalne ukrepe in fiskalna pravila zamenjali razum in zdrava kmečka pamet.

Verjetno berete in si mislite, kako naivna srednješolka piše o izboljšanju sveta. Mislite si, da so moje ideje utopične. Če ste eden takih posameznikov, še enkrat razmislite o tem, kakšen svet ste kot sleherni človek pustili vašim potomcem. Ste opravili svojo dolžnost do Zemlje, ki omogoča, da lahko preživite? In do prednikov, ki so vas ustvarili? No, sama bom čez nekaj let ponosna, da sem razmišljala drugače in pripomogla vsaj do te mere, da sem dojela smisel življenja. Ni potrebno, da vsi postanemo aktivisti. Poleg tega pomoč sočloveku ni nujno materialna, veliko lahko doprinesemo že z moralno podporo in pozitivnimi mislimi. Mislim, da je čas, da vam zaupam še največjo lekcijo, ki sem se je naučila do sedaj, in to je, da se moram še veliko naučiti.

Revščina na eni in uničevanje na drugi strani sta aktualna problema, ki potrebujeta čas in znanje, da ju odpravimo. Mislim, da ju bodo v prihodnosti zamenjali nam zaenkrat še neznani problemi. Recept pa bo vedno enak, rešitev vedno v miselnosti, bogastvo v izkušnjah,

Izobraženost, razgledanost in predanost so lastnosti mladih, ki si pridno tlakujejo pot k uspehu. Pravijo, da vsaka stvar rabi svoj čas. In verjamem, da bo le-ta prišel tudi za nas. Za tiste, ki nam ni vseeno in ki bomo poskrbeli ne le za našo prihodnost, temveč za prihodnost naših potomcev. Upam, da se bom nekoč spominjala očitkov, kako naivni smo bili, češ da bomo spremenili svet, in vem, da takrat ne bom obžalovala, kako pametna sem bila, da sem spremenila sebe.

Likovni natečaj

PRVO MESTO:

SARA BUBIK

3. razred; OŠ Antona Aškerc, Velenje

Naslov dela: **Pobiramo**

Mentor: Jelka Repenšek

DRUGO MESTO:

LUCIJA RADEJ

1. razred; OŠ Sava Kladnika, Sevnica

Naslov dela: **Povezujemo se**

Mentor: Majda Dolenšek

TRETJE MESTO:

SARA ŽIŽEK

3. razred; OŠ XIV. divizije, Senovo

Naslov dela: **Za vse ljudi naj sije sonce**

Mentor: Ana Bogovič

PRVO MESTO:

JAVORKA BLAŽKA BELEC

5.razred; OŠ Franca Rozmana Staneta, Maribor

Naslov dela: **Zaupam prijatelji**

Mentor: Janja Tomažič

DRUGO MESTO:

MAJ BUČAR

6. razred; OŠ Litija, Litija

Naslov dela: **Raj na svetu**

Mentor: Marija Bregar Hostnik

TRETJE MESTO:

LUCIJA ŠTRAVS

6. razred; OŠ Poljane, Poljane nad Škofjo Loko

Naslov dela: **Različni pogledi**

Mentor: Mihaela Žakelj Ogrin

PRVO MESTO:

AMADEJA MENCIN

7. razred; OŠ Šentjernej, Šentjernej

Naslov dela: **Se znamo še igrati**

Mentor: Darja Kovačič

DRUGO MESTO:

TJAŠA PODKRIŽNIK

8. razred; OŠ Šalek, Velenje

Naslov dela: **Sodelujemo**

Mentor: Boris Oblišar

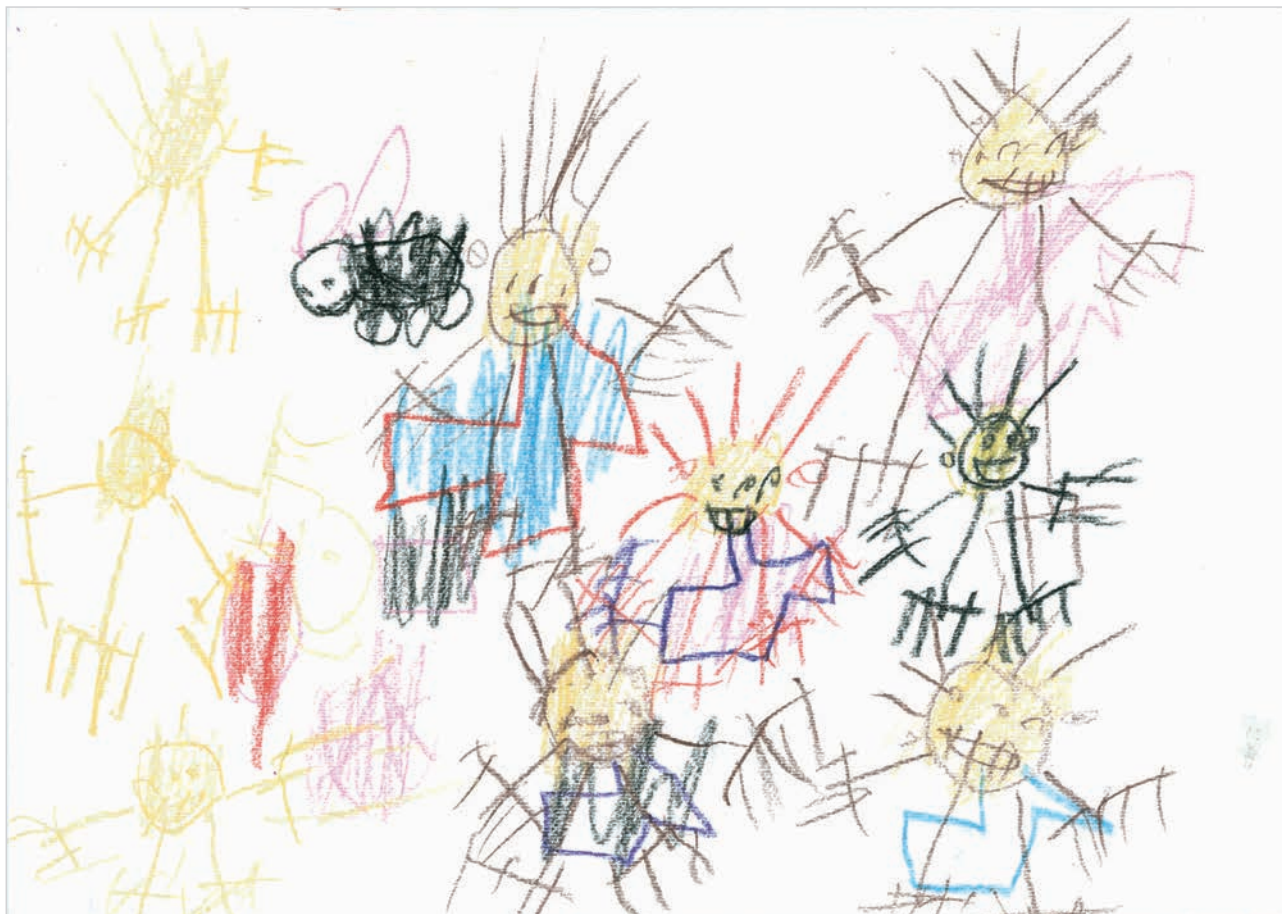
TRETJE MESTO:

TOMAŽ TRAVNIKAR

7. razred; OŠ Maksa Pleteršnika, Pišce

Naslov dela: **Proti nestrpnosti in sivini sveta**

Mentor: Tanja Plevnik

POSEBNA NAGRADA:

JAN KINK

3. razred; OŠ Ane Gale, Sevnica

Naslov dela: **Prijateljska igra**

Mentor: Urška Volarič

POSEBNA NAGRADA:

JOSIP MIJO GRBIĆ

4. razred; CVIU, Velenje

Naslov dela: **Skupaj nam je lepše**

Mentor: Robert Klančnik

POSEBNA NAGRADA:

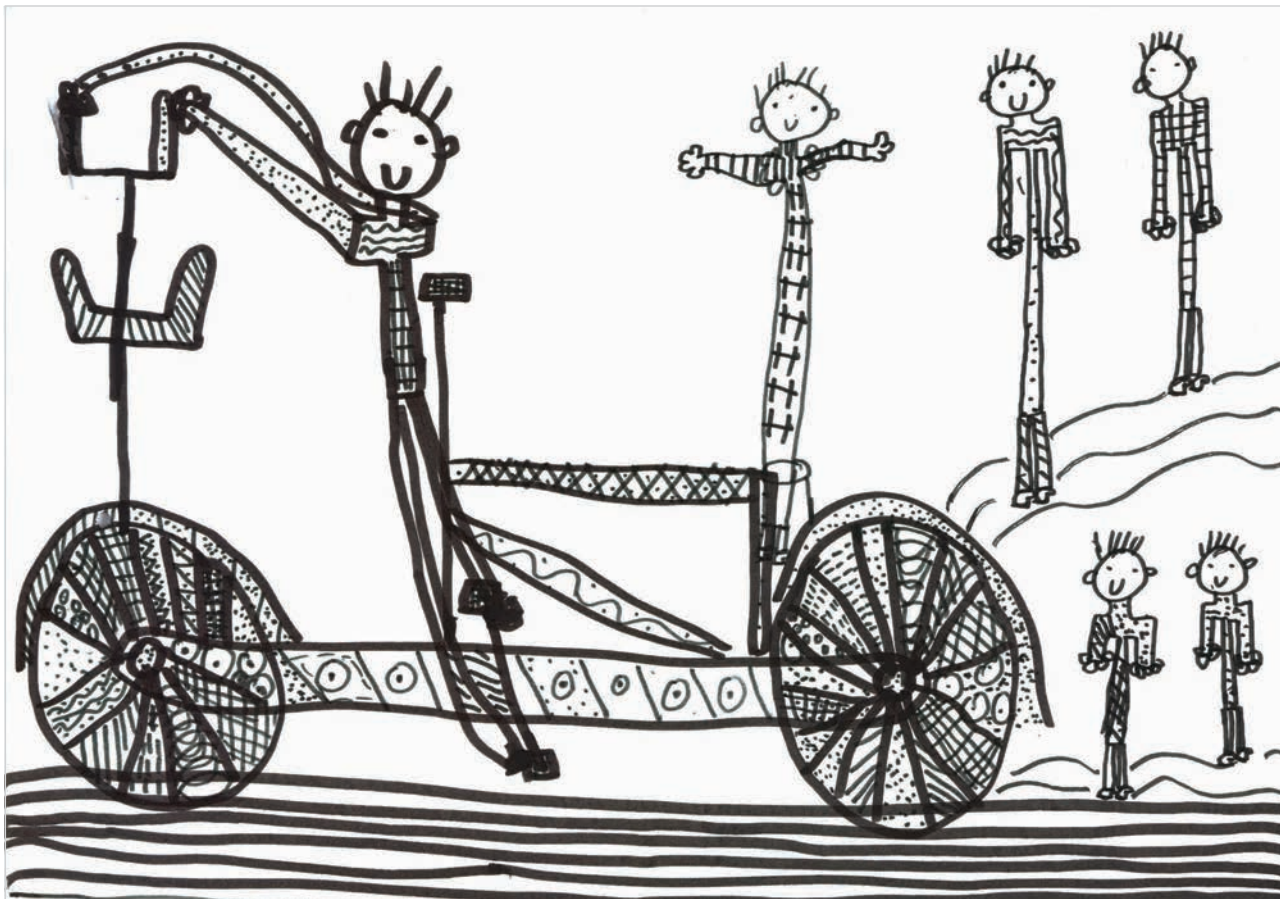
MARUŠA GOLČER

4. razred; CVIU, Velenje

Naslov dela: **Ko smo skupaj smo korajžne in glasne**

Mentor: Robert Klančnik

POSEBNA NAGRADA:

GREGOR TOVORNIK

7. razred; OŠ Ane Gale, Sevnica

Naslov dela: **Moje kolo in prijatelji**

Mentor: Gizela Škoda

POSEBNA NAGRADA:

ALEKSANDER ADAMOVIČ

6. razred; CVIU, Velenje

Naslov dela: **Delamo skupaj**

Mentor: Robert Klančnik

POSEBNA NAGRADA:

TILEN ZAGRADIŠNIK

5. razred; CVIU, Velenje

Naslov dela: **Kadar smo skupaj nam je lepo**

Mentor: Robert Klančnik

POSEBNA NAGRADA:

MAJA BAJT

3. razred; OŠ Ane Gale, Sevnica

Naslov dela: **Prijateljska igra**

Mentor: Urška Volarič

POSEBNA NAGRADA:

KRISTJAN SMRDELJ

4. razred; OŠ Ane Gale, Sevnica

Naslov dela: Naša ulica

Mentor: Gizela Škoda

POSEBNA NAGRADA:

EDINA ŠAHNOVIĆ

8. razred; CJL, OE Dečkova, Ljubljana

Naslov dela: Skupaj s celega sveta

Mentor: Ela Leskovšek

2/2

SOSED POD STROPOM, suha igla

Lučka Ž., 1.D

PRVO MESTO:

LUČKA ŽNIDARŠIČ

2. letnik; Gimnazija Novo mesto, Novo mesto

Naslov dela: **Sosed pod stropom**

Mentor: Jasmina Žagar

DRUGO MESTO:

DAŠA PINTARIČ

1. letnik; Gimnazija Črnomelj, Črnomelj

Naslov dela: **Nekoč se lahko strani obrnejo**

Mentor: Miha Henigsmann

TRETJE MESTO:

TARA ŠTRAUS DUVNJAK

1. letnik; Gimnazija Novo mesto, Novo mesto

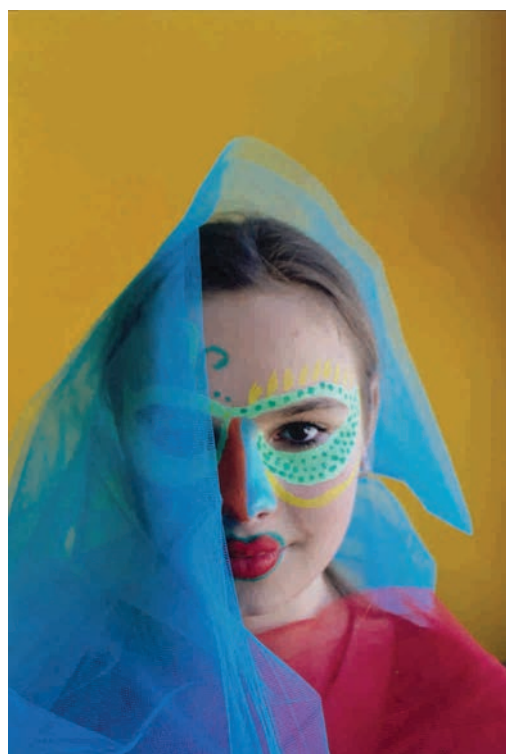
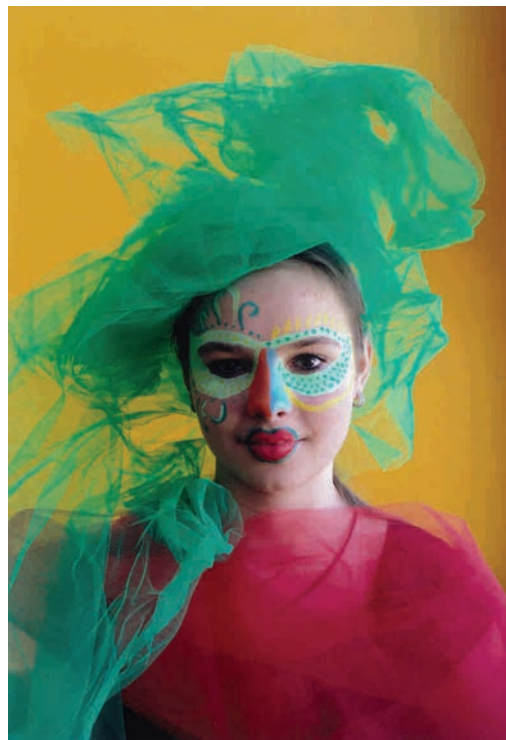
Naslov dela: **Nočem demonstrirati za...**

Mentor: Jasmina Žagar

Fotografski natečaj

PRVO MESTO:

NIKA DREVENŠEK

9. razred; OŠ Franca Rozmana Staneta, Maribor

Naslov dela: **Oblikujemo svoj svet (serija štirih fotografij)**

Mentor: Janja Tomažič

DRUGO MESTO:

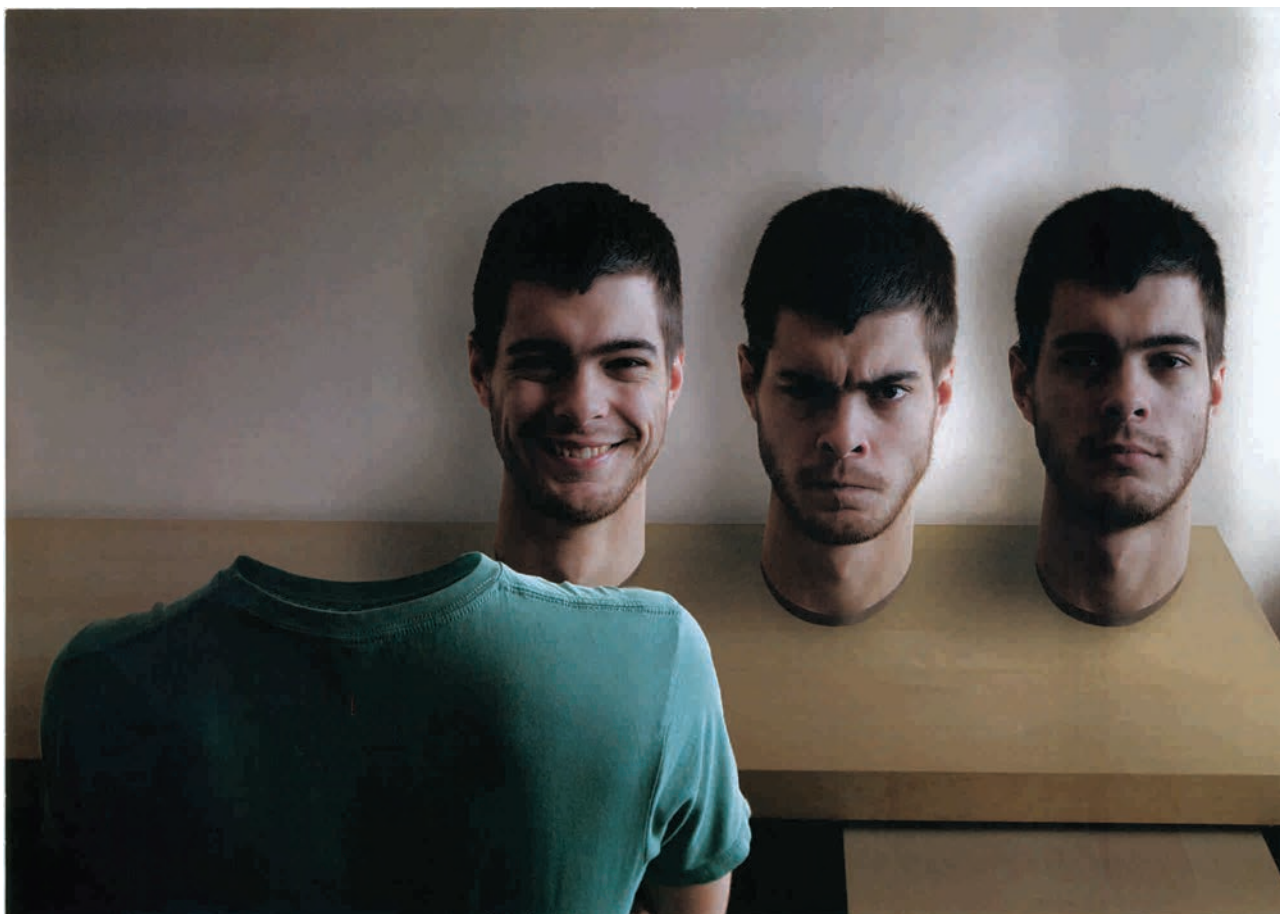
KATJA GROBELNIK

9. razred; OŠ Petrovče, Petrovče

Naslov dela: **Ni vse tako pravljичno (5. fotografija)**

Mentor: Zala Valenčak

TRETJE MESTO:

PIA VAŠCER

9. razred; OŠ Dobova, Dobova

Naslov dela: **Izbira je tvoja**

Mentor: Mitja Mladkovič

PRVO MESTO:

KATARINA PUŠNIK

2. letnik; SŠGT Celje – Dijaški in študentski dom, Celje

Naslov dela: **Držimo skupaj** (serija dveh fotografij)

Mentor: Nataša Kajba Gorjup

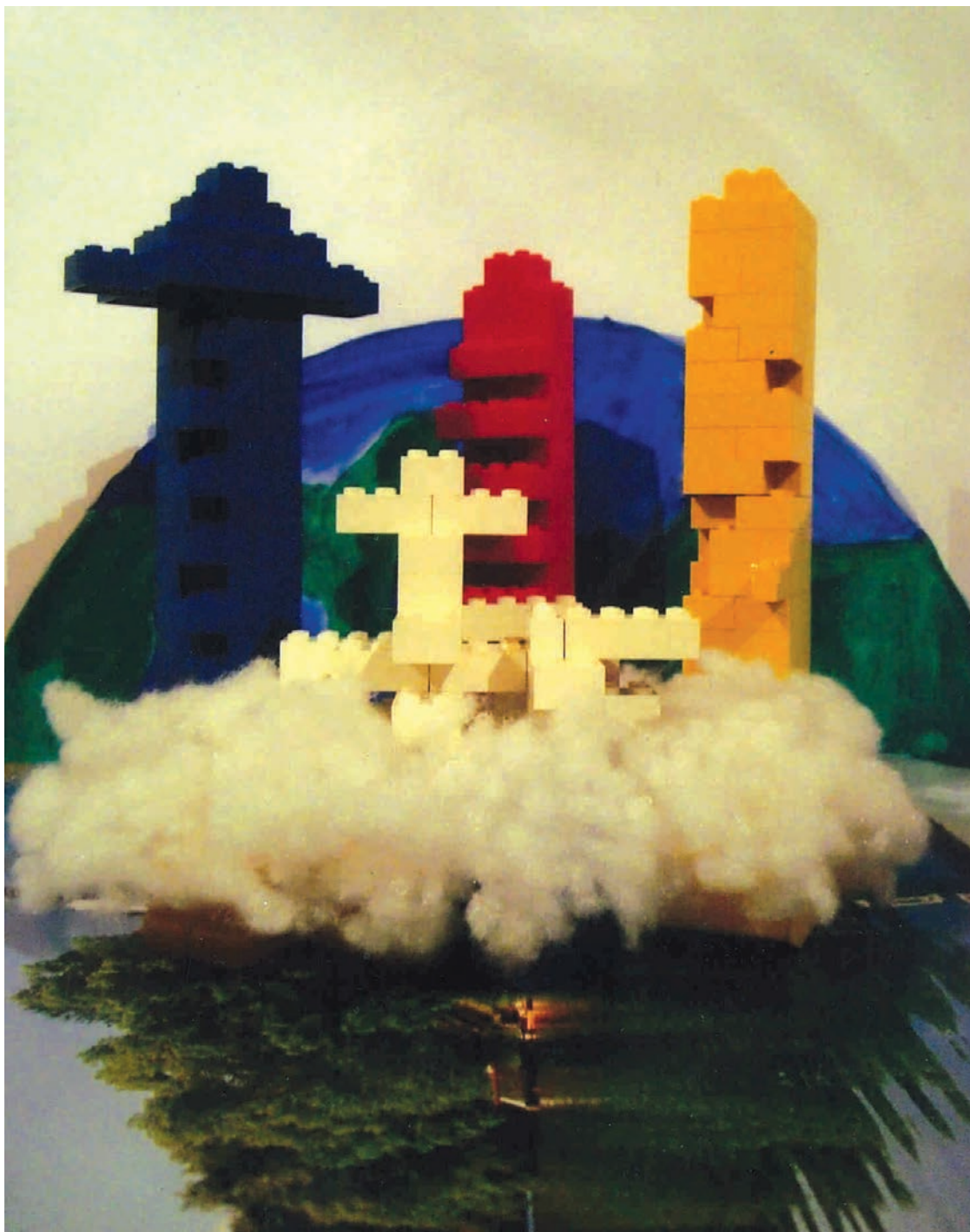
DRUGO MESTO:

TINKARA MORETTI

1. letnik; Gimnazija Novo mesto, Novo mesto

Naslov dela: **Da drevesa ne bo zeblo**

Mentor: Jasmina Žagar

TRETJE MESTO:

MONIKA BOBNAR

3. letnik; Srednja šola Metlika, Metlika

Naslov dela: **Odsev prvobitnega**

Mentor: Aleksandra Matjašič

Video natečaj

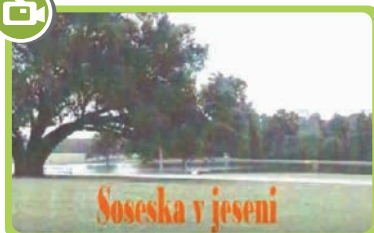
PRVO MESTO:

PIA KLEMENČIČ IN ADRIANA DEJAK

8. razred; OŠ Mirana Jarca, Črnomelj

Naslov dela: **Soseska v jeseni, povezanost in sočutje nas bogati**

Mentor: Natalija Orlič in Sonja Malnarič

<https://www.youtube.com/watch?v=tKLXXiI-9-o>

DRUGO MESTO:

ANA MOGU, GAL ŠMAJS IN AJDA VASLE

7. razred; OŠ Polzela, Polzela

Naslov dela: **Nič več samotnih poti – z glasbo pletemo vezi**

Mentor: Mojca Cestnik in Borut Petrič

<https://www.youtube.com/watch?v=3TPITHnDRMk>

TRETJE MESTO:

JULIJA PETAN, VERONIKA STRNAD IN JAKOB FIFNJA

7. razred; OŠ Brežice, Brežice

Naslov dela: **Drugačnost ≠ predsodek**

Mentor: Tomaž Pavkovič in Darinka Ferenčak Agrež

<https://www.youtube.com/watch?v=7Y4e5EIC0eE>

PRVO MESTO:

EMA KONCILIJA

2. letnik; Gimnazija Novo mesto, Novo mesto

Naslov dela: **Romi od nekje do nekoč**

Mentor: Nina Arnuš

<https://www.youtube.com/watch?v=00qwrXWgWo0>

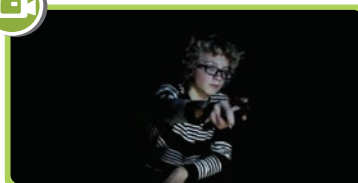
DRUGO MESTO:

AMADEJ PETAN

2. letnik; Gimnazija Brežice, Brežice

Naslov dela: **Ne beži pred realnostjo**

Mentor: Bernardka Ravnikar

<https://www.youtube.com/watch?v=aSJIZtnICY>

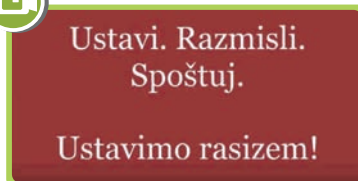
TRETJE MESTO:

LUKA ŠTRUKLEC

3. letnik; Gimnazija in srednja šola Rudolfa Maistra, Kamnik

Naslov dela: **Ustavi. Razmisli. Spoštuj. Ustavimo rasizem!**

Mentor: Janez Klemenčič in Gabrijela Gregorič

https://www.youtube.com/watch?v=LO_w3-YGT04

Projektni natečaj

PRVO MESTO:**MELANI ERJAVEC IN KAJA ZUPANČIČ**

9. razred; OŠ Križevci, Križevci

Naslov dela: **Naš prosti čas, naša prihodnost**

Mentor: Metka Štuhec

»Mladi smo prihodnost Evrope. Kar strašljivo je pomisliti, da bomo mi čez nekaj let vodili glavne stolčke ter držali krmilo Evrope v rokah. Mi vplivamo na prihodnost, na nas pa vplivajo tudi drugi dejavniki, med katere spadajo šola, prijatelji, družina, okolje itd. Zelo pomembno pa je za nas, kako preživljamo prosti čas. Prosti čas je namreč tisti, ki posamezniku omogoča največji samorazvoj, z nepravilnim preživljanjem pa se tudi ta izgubi.

Torej, s kvalitetnim preživljanjem prostega časa se lahko mladoletnik izoblikuje v fizično postavnega in duševno zmognega, kar je popolno nasprotje tega, s čim se bodo prihodnje generacije morale soočiti. Sami torej misliva, da je največji problem tisti, ki nam še sledi. To so neuporabne prihodnje generacije.«

DRUGO MESTO:**MIA HOZJAN, NIKA KUSTEC IN SARA ŽERDIN**

7. razred; OŠ Franceta Prešerna, Črenšovci

Naslov dela: **Všečkaj, sodeluj, pomagaj**

Mentor: Jasna Žižek

»Biti v šoli je zabavno, poučno a včasih tudi naporno. In ko pridemo do te točke, ko nam delajo preglavice učni problemi, rabimo pomoč. Ravno v ta namen smo med sovrstniki ugotovljale, na kakšen način bi se učenci še bolj med seboj povezali in si pomagali, ko pridemo v kakšno koli stisko. Zato smo sestavile krajšo anketo, s katero smo želele ugotoviti, ali bi sodelovanje preko socialnega omrežja Facebook zanimalo naše sovrstnike. Ustvarile smo Facebook skupino z naslovom Všečkaj, sodeluj, pomagaj. Idej za naslovno stran nam ni primanjkovali, ampak smo se na koncu odločile za takšno sodobno geslo, podobno kot ga je imel Julij Cezar, o katerem smo se pred kratkim učile...«

TRETJE MESTO:**LARISA ŠEK, MATIC PETEK, NINA BOKŠA, MAJ VORŠIČ IN HANA POTOČNJAK**

7. razred; OŠ Ormož, Ormož

Naslov dela: **Enakost in različnost osnovnošolskih otrok**

Mentor: Mateja Kovačič, Breda Šandor in Aleksander Šterman

»Sprejemanje, vključevanje in spoštovanje različnosti ter razvijanje vrlin strpnosti in medsebojnega spoštovanja pri učencih naj bi imelo več različnih učinkov. Na eni strani naj bi posameznikom, ki so med seboj različni, vzbujali občutek enakosti. Drugič, in povezano s prvim učinkom, naj bi spoštovanje različnosti drugih zagotavljalo večjo medsebojno solidarnost posameznikov v sodobni pluralni družbi, ki pripadajo različnim etničnim, verskim ali kulturnim skupinam, večjo vključenost teh drugačnih v družbo, kar posledično pomeni večjo stabilnost in povezanost družbe. Tretjič, sprejemanje, vključevanje in spoštovanje različnosti naj bi tiste, ki so izpostavljeni posameznim pojavnim oblikam različnosti, na opremilo z določenim znanjem ali vednostjo o tej različnosti.«

PRVO MESTO:**SARA MRAVLJA STEGENŠEK**

1. letnik; Srednja šola Metlika, Metlika

Naslov dela: **Reci ne psihičnemu nasilju!**

Mentor: Lorena Mihelač

»Vsako nasilje v žrtvi pusti hude posledice, zato je prav, da žrtev spregovori. Nobena oblika nasilja pa ni dovoljena. A večina žrtev psihičnega nasilja se tega sploh ne zaveda in si pravi, da ji »ni hujšega« in celo, da si tovrstno zvrst nasilja »zasluži trpeti«. Ampak treba se je zavedati, da je življenje brez nasilja temeljna človekova pravica, ki se mora zagotavljati, tako v zasebnem kot v javnem življenju.

Vsaka žrtev psihičnega nasilja ima svojo zgodbo in vsaka se na tak in drugačen način spopada s težavami. Res je, da veliko ljudi najde užitek v nasilju, res pa je tudi, da smo ljudje sposobni priti do samih korenin nasilja in se ga osvoboditi in dojeti, da obstaja drugačen način življenja. Če vemo, kako na nasilje gledati, v družbi in kar je najbolj pomembno tudi v nas, ga bomo morda nekoč zmogli preseči. Predvsem si moramo želeli spremembe, ki vodijo v kvalitetno življenje, kjer ni nasilja.«

Drugo in tretje mesto ni bilo podeljeno.

Povezovalni natečaj

PRVO MESTO:**ANA ZEMLJIČ (8. RAZRED) IN UČENCI PRVE TRIADE**

8. razred; OŠ Ormož in učenci prve triade OŠ Ormož in OŠ Miklavž pri Ormožu

Naslov dela: **Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost**

Mentor: Ksenja Šoštarich in Maja Korban Črnjavič (OŠ Ormož) in Lidija Mlinarič (OŠ Miklavž pri Ormožu)

»Vsak je že prav gotovo kdaj slišal pregovor, da na mladih svet stoji. Se strinjamo. Vendar vse ni tako preprosto. Otrok se namreč rodi in odraste v svetu, ki so ga ustvarjali tisti pred njim. Tudi vzgojen je v prepričanju, ki so ga ustvarili odrasli. Vsi vemo, da danes situacija skoraj nikjer ni rožnata in da se mora marsikdo boriti le za to, da preživi.

Nekaj nam manjka. Vsem ljudem nekaj manjka. Kaj? Zmožnost sodelovanja! Bolj redko najdeš odraslega človeka, ki ve srčno sodelovati za dober namen. Tu pa nastane problem. Otroci bi se morali že od malih nog navajati sodelovanja in sprejemanja drugih ljudi. Sprejemanja drugačnih mišljenj in sklepanja kompromisov. Pa se lahko?«

PRVO MESTO:**21 UČENCEV IN 10 DIJAKOV**

OŠ Belokranjskega odreda Semič in Srednja šola Črnomelj

Naslov dela: **Majice povezujejo**

Mentor: Miha Henigsman in Vlasta Henigsman

»Vsak dijak in učenec je prinesel svojo staro, že uporabljeno majico, vendar čim manj potiskano, katero je poslikal z akrilnimi ali tekstilnimi barvami na temo natečaja. Sledila je izmenjava majic, zanimiva, naključna. Nismo vedeli, komu bo prispela majica in tudi ne, čigavo bomo dobili. Kar v zrak smo jih vrgli in prijeli majico, ki se je namenila k nam.«

DRUGO MESTO:

DIJAKI EKONOMSKE ŠOLE NOVO MESTO IN UČENCI RAZLIČNIH ŠOL

Ekonomška šola Novo mesto, tretje triade OŠ Drska, OŠ Grm, OŠ Belokranjskega odreda Semič, OŠ Blanca, OŠ Mirana Jarca Črnomelj, OŠ Bršljin, OŠ Belokranjskega odreda Semič

Naslov dela: **Od ideje do filma**

Mentor: Sonja Kukman in mentorji iz OŠ

»Učenci se bodo naučili, kako pisati scenarij za krajši igrani film. Sledi izbor najboljšega scenarija. Učenci bodo po izbranem scenariju skupaj z dijaki posneli krajši igrani film in se poizkusili v vlogah igralcev, snemalcev, snemalnih pripomočkov ipd. Naučili se bodo osnov montaže video gradiva in se usposobili za samostojno izdelavo in urejanje filma.«

Tretje mesto ni bilo podeljeno.

Utrinki z zaključnih prireditev

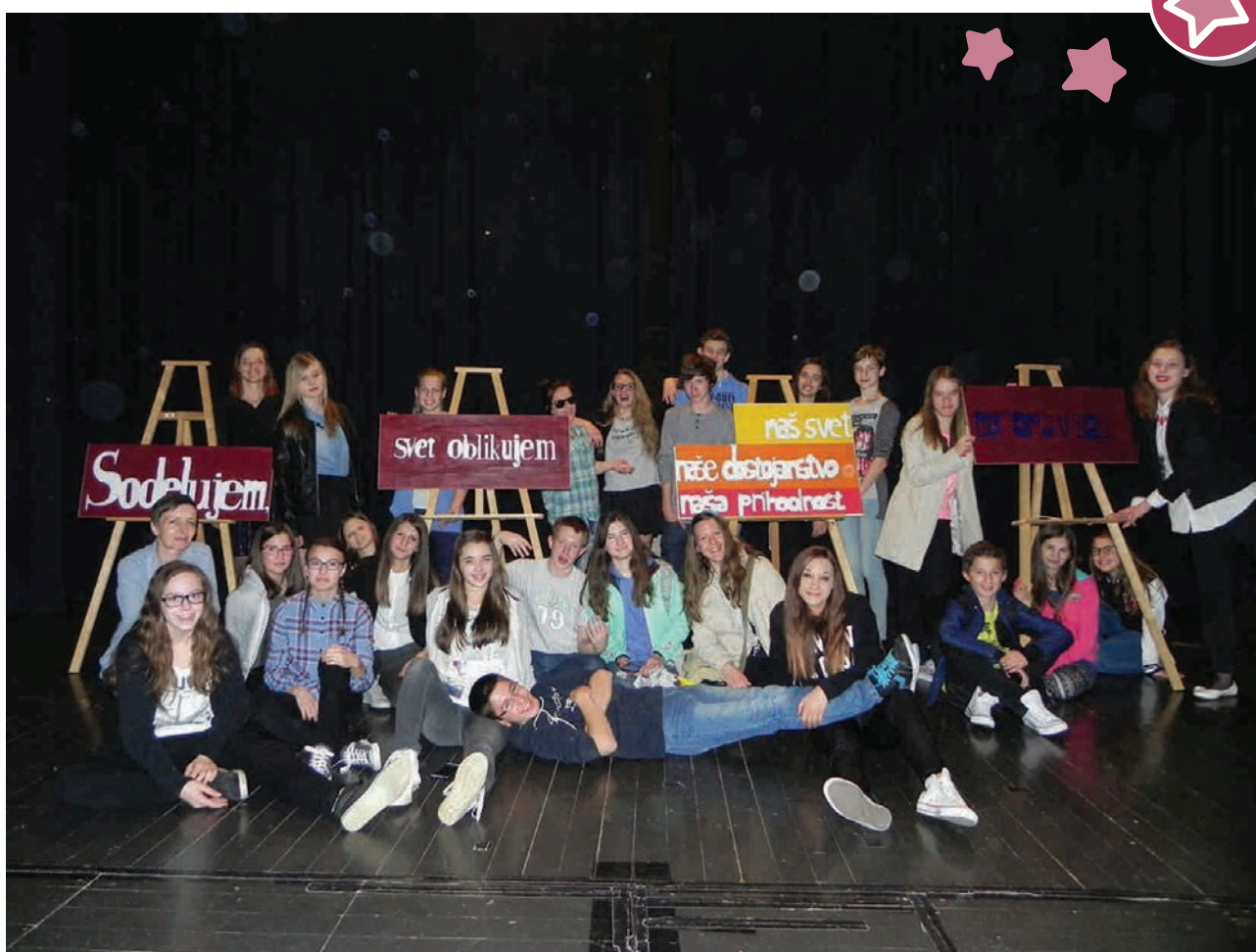

Zaključna regijska prireditev Evropa v šoli na Senovem

V Domu XIV. divizije na Senovem je 21. aprila 2015 potekala zaključna regijska prireditev natečaja Evropa v šoli. Kot je dejal predsednik ZPM Krško Vinko Hostar v nagovoru zbranim mladim ustvarjalcem iz posavskih osnovnih in dveh srednjih šol, je letošnji natečaj usklajen s temo evropskega leta, ki poteka pod sloganom Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost.

Sodelujoči učenci ter srednješolci iz Posavskega območja so s svojimi mentorji podali svoj pogled in pokazali svoje ustvarjalne zmožnosti. Poleg Vinka Hostarja so zbrane pozdravile in nagovorile: koordinatorica Evropskega leta za razvoj 2015 z Ministrstva za zunanje zadeve, mag. Nataša Adlešič Barba, krška podžupanja Ana Somrak ter Majda Struc, predsednica Nacionalnega odbora natečaja.

Kulturni program na zaključni regijski prireditvi so z glasbenimi točkami in odigrano predstavo »Okostnjak v omari« izvedli učenke in učenci Osnovne šole Artiče pod mentorstvom Ele Vrstovšek Tanšek.

Belokranjska zaključna prireditev Evropa v šoli 2014/2015

Belokranjski regijski natečaj Evropa v šoli se je zaključil v prostorih semiškega kulturnega centra in v avli obiskovalcem na ogled ponudil likovne in foto izdelke z regijskega natečaja. V bogatem kulturnem programu so sodelovali učenci in dijaki iz vseh belokranjskih šol.

Prireditve so se udeležili: koordinatorica Evropskega leta 2015, Nataša Adlešič Barba, predsednica NO za EVŠ in podpredsednica ZPMS, Majda Struc, podpredsednica NO EVŠ in pobudnica tega natečaja za Slovenijo, Liana Kalčina, semiška županja Polona Kambič, predstavniki belokranjskih občin, šol in veliko staršev ter starih staršev, ki jih zanima, kaj zmorejo njihovi otroci.

Nacionalna prireditev natečaja Evropa v šoli 2014/2015

Na zaključni nacionalni prireditvi, ki je potekala v petek, 8. maja 2015, v Festivalni dvorani Pionirskega doma, so več kot 600 zbranih otrok in njihove mentorje nagovorili Kamal Izidor Shaker, predsednik odbora DZ RS za Evropske zadeve, Nataša Adlešič Barba, nacionalna koordinatorica za Evropsko leto za razvoj 2015, Darja Groznik, predsednica ZPMS in Majda Struc, predsednica Nacionalnega odbora natečaja Evropa v šoli 2014/2015. Govorci so izpostavili pomen natečaja za vpletanje evropskih tematik in razmišljanj o Evropi med učence po celotni Sloveniji. Iz njihovih del pa je začutiti mladostniški optimizem, ustvarjalnost in željo po sodelovanju, kar naj bo zgled tudi odraslim.

Prireditev je povezoval Boštjan Gorenc – Pižama, kot glasbeni gost pa je nastopil Trkaj.

(Foto: Matic Pandel)

Dvorana Pionirskega doma je pripravljena na prihod otrok

Prihod udeležencev na zaključno prireditev Evropa v šoli 2014/2015

Pripravljene diplome in nagrade

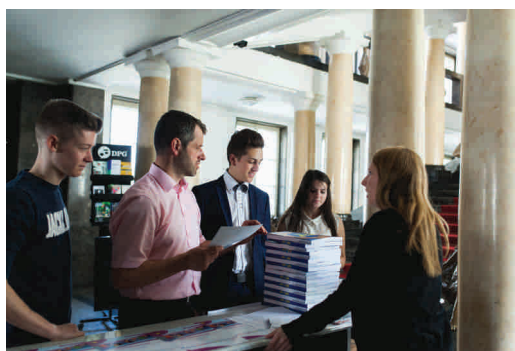

Otroci v pričakovanju začetka prireditve

Uradni začetek prireditve

Info pult

Prireditev je povezoval Boštjan Gorenc – Pižama

Kamal Izidor Shaker – predsednik odbora DZ za Evropske zadeve

Nataša Adlešič Barba – nacionalna koordinatorica za Evropsko leto za razvoj 2015 iz MZZ

Darja Groznik, predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije

Majda Struc, predsednica Nacionalnega odbora natečaja Evropa v šoli 2014/2015

Nagrajenci likovnega natečaja

Utrinki z zaključnih prireditev

Nagrajenci literarnega natečaja

Poseben gost na prireditvi je bil glasbenik Trkaj

Nagrajenci foto natečaja

Nagrajenci video natečaja

Otroci so se zabavali v Trkajevi družbi

Nagrajenci projektnih del in povezovalnega natečaja

Skupinska fotografija vseh nagrajencev

Natečaj Evropa v šoli 2015/2016

**Ustvarimo
še boljši jutri**

Natečaj Evropa v šoli 2015/2016

Tema in sodelujoči v natečaju

Natečaj Evropa v šoli bo v šolskem letu 2015/2016 potekal pod naslovom **Ustvarimo še boljši jutri**. Nacionalni odbor natečaja Evropa v šoli, ki deluje pod okriljem Zveze prijateljev mladine Slovenije, sicer že vrsto let povezuje osrednjo temo natečaja s temo evropskega leta, ki ga na predlog Evropske komisije razglasita Evropski parlament in Svet Evropske unije. Za leto 2016 tema evropskega leta ni določena. Zato smo se odločili, da jo povežemo s sprejetimi cilji trajnostnega razvoja, kar je na neki način nadaljevanje teme Sodelujem, svet oblikujem, ki smo jo ob Evropskem letu za razvoj, razpisali v lanskem šolskem letu.

25. septembra 2015 je 193 držav članic Organizacije združenih narodov sprejelo 17 ciljev trajnostnega razvoja, s ciljem doseči jih do leta 2030. Cilji pokrivajo vsa področja našega življenja; od skrbi za okolje, uporabe obnovljivih virov energije, odgovornega potrošništva do dobrega zdravja, kakovostne izobrazbe itd. Pri doseganju teh ciljev je bistvenega pomena, da moramo sodelovati in k njihovi uresničitvi prispevati vsi, saj živimo v globalni soodvisnosti, kjer naša dejanja vplivajo na življenje ljudi v drugih delih sveta in obratno.

Tema natečaja Evropa v šoli 2015/2016 Ustvarimo še boljši jutri se veže na nekatere izmed sprejetih ciljev, ki so opisani v nadaljevanju. **Udeleženci lahko svoja dela povežejo z enim ali z več cilji. Osredotočijo naj se na to, kako bi lahko tudi sami pripomogli k uresničevanju ciljev.**

Cilj 1. Odpraviti vse oblike revščine povsod po svetu

- Kaj lahko naredimo, da povsod izkoreninimo revščino?
- Kako zmanjšati delež moških, žensk in otrok vseh starosti, ki živijo pod pragom revščine v posamezni državi?

Cilj 2. Odpraviti lakoto, zagotoviti prehransko varnost in boljšo prehrano ter spodbujati trajnostno kmetijstvo

- Kako odpraviti lakoto in vsakomur zagotoviti dostop do zdrave, hranljive in zadostne hrane v vseh letnih časih?
- Kako bi lahko podvojili donosnost kmetijstva in dohodke malih pridelovalcev, zlasti žensk, malih kmetov, pastirjev in ribičev?
- Kako zagotoviti trajnostno pridelavo hrane in odporne načine kmetovanja, ki bodo prispevali k večji donosnosti in pridelavi ter k ohranjanju ekosistemov, omogočiti boljše prilagajanje na podnebne spremembe, izredne vremenske pojave, sušo, poplave in druge nesreče ter postopno izboljšati rodovitnost tal in zemljišč?

Cilj 5. Doseči enakost spolov ter krepiti vlogo vseh žensk in deklic

- Kaj lahko naredimo, da povsod odpravimo vse oblike diskriminacije žensk in deklic?
- Kako ukiniti vse oblike nasilja nad ženskami in deklicami v javnem in zasebnem življenju, izkoreniniti trgovino z ljudmi in druge vrste izkoriščanja, tudi spolno izkoriščanje?

Cilj 7. Vsem zagotoviti dostop do cenovno sprejemljivih, zanesljivih, trajnostnih in sodobnih virov energije

- Kako lahko povečamo delež obnovljivih virov energije med energetske viri?
- Kako lahko podvojimo energetske učinkovitost na svetovni ravni?
- Kaj lahko naredimo, da bi okrepili mednarodno sodelovanje ter tako olajšali dostopnost raziskav na področju čiste energije in čiste energetske tehnologije, vključno z obnovljivimi viri energije, energetske učinkovitosti ter naprednimi in čistejšimi tehnologijami fosilnih goriv, ter spodbujali naložbe v energetske infrastrukture in čiste energetske tehnologije?

Cilj 8. Spodbujati trajnostno, vključujočo in vzdržno gospodarsko rast, polno in produktivno zaposlenost ter dostojno delo za vse

- Kaj lahko naredi politika v podporo ustvarjanja dostojnih delovnih mest, podjetništva, ustvarjalnosti in inovativnosti?
- Kako bi lahko zagotovili dostojno delo in enako plačilo za delo enake vrednosti?
- Kako bi lahko zmanjšali delež mladih, ki niso zaposleni ali se ne šolajo ali usposablajo?

Cilj 9. Zgraditi vzdržljivo infrastrukturo, spodbujati vključujočo in trajnostno industrializacijo ter pospeševati inovacije

- Kako lahko nadgradimo infrastrukturo in obstoječo industrijo prilagodimo tako, da bosta trajnostni, z učinkovitejšo rabo virov ter pospešenim uvajanjem čistih in okoljsko neoporečnih tehnologij in proizvodnih postopkov?
- Kako lahko okrepimo znanstvene raziskave, izboljšamo tehnološke zmogljivosti industrijskih panog v vseh državah, spodbudimo inovacije in povečamo število zaposlenih v raziskavah in razvoju?

Cilj 10. Zmanjšati neenakosti znotraj držav in med državami

- Kako lahko zagotovimo večjo vlogo vseh ljudi ter spodbujamo njihovo vključevanje v družbeno, gospodarsko in politično življenje, ne glede na starost, spol, invalidnost, raso, narodnost, poreklo, vero ali ekonomski ali drug status?
- Kako lahko omogočimo urejene, varne, zakonite in odgovorne migracije ter mobilnost ljudi, tudi z izvajanjem načrtovanih in dobro upravljenih migracijskih politik?

Cilj 11. Poskrbeti za odprta, varna, vzdržljiva in trajnostna mesta in naselja

- Kako bi omogočili uporabo varnega, cenovno sprejemljivega, dostopnega in trajnostnega prevoza ter izboljšati prometno varnost, zlasti z boljšimi možnostmi javnega prevoza, s posebnim poudarkom na potrebah ljudi v težkih življenjskih okoliščinah, žensk, otrok, invalidov in starejših?
- Kako lahko okrepimo prizadevanja za varstvo in ohranjanje svetovne kulturne in naravne dediščine?

- Kako bi spodbudili pozitivne gospodarske, družbene in okoljske povezave med mestnimi, primestnimi in podeželskimi območji?

Cilj 12. Zagotoviti trajnostne načine proizvodnje in porabe

- Kako bi na svetovni ravni prepolovili količino zavržene hrane na prebivalca?
- Kako bi zagotovili, da bodo ljudje povsod po svetu ustrezno seznanjeni in ozaveščeni za trajnostni razvoj in sonaraven način življenja?
- Kako oblikovati in uporabljati mehanizme spremljanja vplivov trajnostnega razvoja za razvoj trajnostnega turizma, ki ustvarja delovna mesta ter spodbuja lokalno kulturo in izdelke?

Cilj 15. Varovati in obnoviti kopenske ekosisteme ter spodbujati njihovo trajnostno rabo, trajnostno gospodariti z gozdovi, boriti se proti širjenju puščav, preprečiti degradacijo zemljišč in obrniti ta pojav ter preprečiti izgubo biotske raznovrstnosti

- Kako lahko zmanjšamo izginjanje naravnih habitatov, preprečimo izgubo biotske raznovrstnosti in zavarujemo ogrožene vrste ter preprečimo njihovo izumrtje?
- Kaj bi morali narediti za odpravo trgovine z zaščitenimi živalskimi in rastlinskimi vrstami?

Cilj 16. Spodbujati miroljubne in odprte družbe za trajnostni razvoj, vsem omogočiti dostop do pravnega varstva ter oblikovati učinkovite, odgovorne in odprte ustanove na vseh ravneh

- Kaj moramo narediti, da povsod občutno zmanjšamo pogostnost vseh oblik nasilja?
- Kako lahko Izkoreninimo zlorabo in izkoriščanje vseh vrst nasilja nad otroki?
- Kako lahko z mednarodnim sodelovanjem okrepimo zmogljivosti ustreznih državnih ustanov za preprečevanje nasilja in se borimo proti terorizmu in kriminalu na vseh ravneh?

Sodelujoči na natečaju

Na natečaju lahko sodelujejo učenke in učenci osnovnih in srednjih šol ter dijaških domov v Republiki Sloveniji in šol s slovenskim učnim jezikom v tujini. Še posebej vabimo k sodelovanju učenke in učence šol s prilagojenim programom.

Tabela – Pregled natečaja po kategorijah

Natečaj	Navodila	Kriteriji ocenjevanja	Starostne skupine	Maksimalno število učencev
Literarni natečaj	<ul style="list-style-type: none"> • IZBIRA PODNASLOVA, IN LITERARNE ZVRSTI (spis, pesem, strip, pismo, scenarij, grafit, slikopis ...) je lastna ustvarjalcu/ustvarjalki. • OBLIKA DELA: napisano (natipkano) na največ dveh A4 straneh (prva in druga triada OŠ) oziroma na največ štirih A4 straneh (tretja triada in srednja šola). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jezikovna spretnost in vešče ubeseden lasten pogled, občutek ali izkušnja. 2. Razvit lasten literarni izraz ob različnih literarnih postopkih, zvrsteh in žanrih, upoštevajoč njihove zakonitosti. 3. Izvirnost in duhovitost, sporočilnost, empatija v osebem razmišljanju, razvijanju teme in nakazovanju lastnih rešitev. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. prva triada OŠ (1.-3. razred) 2. druga triada OŠ (4.-6. razred) 3. tretja triada OŠ (7.-9. razred) 4. srednja šola 	posameznik (1) z enim delom
Likovni natečaj	<ul style="list-style-type: none"> • TEHNIKA: poljubna risarska, slikarska ali grafična. • VELIKOST FORMATA: največ 50 x 70 (B2). • ODDAJA DEL: likovni prispevki naj bodo brez podložnega kartona (paspartu), poslani naj bodo v ovoju, ki jih bo zavaroval in naj ne bodo zviti v tulcu. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustvarjalnost (občutek za likovno temo in fleksibilnost). 2. Likovni jezik (barvna kompozicija, izvirnost oblikovane predstavitve teme, ustreznost izbora likovnih elementov). 3. Likovni doživljaj (ustrezen vizualni znak za temo, osredotočenost na temo in likovni motiv, ekspresivnost, ustvarjalna domišljija). 4. Likovno znanje (izvedbena likovna tehnika). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. prva triada OŠ (1.-3. razred) 2. druga triada OŠ (4.-6. razred) 3. tretja triada OŠ (7.-9. razred) 4. srednja šola 	posameznik (1) z enim delom
Fotografski natečaj	<ul style="list-style-type: none"> • VELIKOST FOTOGRAFIJ: najmanj 13 x 18 cm. • FOTOGRAFSKA TEHNIKA: klasična črno – bela ali barvna. • STAROST FOTOGRAFIJ: ne smejo biti starejše od enega leta. • ODDAJA FOTOGRAFIJ: v ovoju, ki jih zavaruje. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustvarjalnost. 2. Oblikovnost, kompozicija. 3. Vizualni učinek. 4. Ekspresivnost, osebni pečat avtorja. 5. Sporočilnost. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. tretja triada OŠ (7.-9. razred) 2. srednja šola 	posameznik (1) z eno ali sklopom več fotografij (opus – do 5 fotografij, ki se medsebojno smiselno dopolnjujejo)

Natečaj	Navodila	Kriteriji ocenjevanja	Starostne skupine	Maksimalno število učencev
Video natečaj	<ul style="list-style-type: none"> • DOLŽINA FILMA: do 10 minut. • NOSILCI SLIKE: DVD, USB ključek • KATEGORIJA/ZVRST: prosto (animacija, dokumentarni film, eksperimentalni film, oglas, igrani film ...) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ideja in sporočilnost. 2. Izvirnost. 3. Režija. 4. Montaža. 5. Kamera, zvok in kakovost posnetka. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. tretja triada OŠ (7.-9. razred) 2. srednja šola 	posameznik ali skupina (največ trije učenci/učenke ali dijaki/djakinje) z enim video izdelkom

Avtorji video izdelka so odgovorni za njegovo avtorstvo. Predvsem to velja za glasbo. Če avtor videa ni sam tudi avtor glasbe, mora to natančno navesti (naslov, izvajalec, album), sicer videa ne bomo upoštevali.

Povezovalni natečaj	<ul style="list-style-type: none"> • Povezovanje osnovne in srednje šole ali šole in dijaškega doma, ki skupaj pripravita in izvedeta aktivnost ali projekt na temo natečaja. • Obe sodelujoči šoli za izvedbo aktivnosti ali projekta uporabita različne izrazne možnosti. Lahko povezujejo področne natečaje ali druge zvrsti ustvarjanja (umetniško, tehniško, inovativno ali drugo področje). • Sodelujoči šoli oddata skupno pisno poročilo, iz katerega je razvidno upoštevanje kriterijev tega natečaja. Priložena morajo biti vsa dokazila v najbolj ustrezni obliki (v fizični ali elektronski obliki). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izvirnost. 2. Multidisciplinarnost (združevanje več področij in metod ustvarjanja). 3. Rezultati (trajnost, vpliv na okolico). 	1. osnovna in srednja šola	Število ni določeno, skupina naredi eno delo.
----------------------------	---	---	----------------------------	---

Povezovalni natečaj poteka le na državni ravni, zato mentorji dela posredujejo nacionalni koordinatorici natečaja, ZPMS (Miklošičeva 16, 1000 Ljubljana).

Oddaja del na šolski, regijski in državni ravni natečaja

1. NAVODILA ŠOLAM

Potek prijave del na natečaj je sledeč.

Prijava s PRIJAVNICO

Šole se prijavijo na natečaj na naslovih regijskih koordinatorjev, do **petka, 15. januarja 2016**, z obrazcem Prijavnica za vključitev šole v izvajanje natečaja Evropa v šoli 2015-2016, ki ga najdete na strani **88** in na spletni strani <http://www.zpms.si/programi/evropa-v-soli/>.

Opremljanje del s SPREMNIM LISTOM

Ko ima šola zbrana dela, jih opremi s spremnim listom tako, da bo prispel (v primeru uvrstitve na državno raven) do nacionalnega koordinatorja, ZPMS. S spremnega lista morajo biti jasno razvidni avtor/avtorji, mentor/mentorji, šola/šole, naslov dela in kontaktni podatki mentorja/mentorjev. Pri fotografskih delih morata biti na spremnem listu zapisana tudi število del v opusu in njihov opis.

Izpolnjen ZBIRNI OBRAZEC

Posredovanim delom mora biti priložen tudi zbirni obrazec za šole, ki je objavljen na strani **91** in na spletni strani <http://www.zpms.si/programi/evropa-v-soli/>. Dela, ki ne bodo opremljena z zahtevano prilogo, bodo izločena iz izbora.

Izpolnjen EVALVACIJSKI VPRAŠALNIK

Po koncu natečaja mentorji izpolnijo evalvacijski vprašalnik, ki ga bomo po koncu natečaja objavili na spletni strani <http://www.zpms.si/programi/evropa-v-soli/> in na Facebook strani natečaja Evropa v šoli (<http://www.facebook.com/Evropavsoli>).

Šole same poskrbijo za potrebna soglasja staršev za sodelovanje učencev v natečaju in jih ne prilagajo v pisni obliki.

USTVARJENA DELA

Na šolah poteka ustvarjalno delo učencev, ki ga vodijo mentorji. Šole izbrana najboljša ustvarjalna dela ocenijo glede na podane kriterije iz razpisa natečaja.

a) DELA LITERARNEGA, LIKOVNEGA, FOTOGRAFSKEGA IN VIDEO NATEČAJA

Šola lahko pošlje na regijski izbor največ pet izbranih likovnih del, pet izbranih literarnih del in pet izbranih video del za posamezno starostno skupino. Na fotografski natečaj lahko šola pošlje največ pet fotografij oziroma opusov enega ali več avtorjev/avtoric za posamezno starostno skupino.

Šole pošljejo dela na **naslov regijskega koordinatorja natečaja** najkasneje do **petka, 4. marca 2016**.

b) DELA POVEZOVALNEGA NATEČAJA

Dela ustvarjena v okviru povezovalnega natečaja pošljejo šole na naslov nacionalne koordinatorice natečaja, ZPMS (Zveza prijateljev mladine Slovenije, Miklošičeva 16, 1000 Ljubljana), do **petka, 18. marca 2016**.

2. NAVODILA REGIJSKIM KOORDINATORJEM

Regijski koordinatorji natečaja oblikujejo ocenjevalne komisije (za literarna, likovna, fotografska in video dela), ki ocenijo prispela dela in naredijo izbor.

a) Sodelovanje z nacionalno koordinatorico natečaja, ZPMS

Regijski koordinatorji natečaja **do 16. januarja 2016 zberejo prijave šol na natečaj** in sporočijo predvideno število sodelujočih otrok in mladostnikov v natečaju nacionalni koordinatorici natečaja, ZPMS.

Regijski koordinatorji **do 18. marca 2016** posredujejo nacionalni koordinatorici natečaja, ZPMS, informacijo o številu na regijski ravni sodelujočih šol (osnovnih in srednjih šol ter dijaških domov), število sodelujočih učencev in mentorjev (OŠ, SŠ, DD). Obrazec najdete na strani **92** in na spletni strani <http://www.zpms.si/programi/evropa-v-soli/>.

b) Sodelovanje z državnimi ocenjevalnimi komisijami

Regijski koordinatorji pošljejo izbrana dela s spremnimi listi in seznam učencev, ki so se uvrstili na državno raven (z imeni avtorjev, naslovi del in imeni mentorjev) državnim ocenjevalnim komisijam najkasneje **do 18. marca 2016**. Iz vsake od treh osnovnošolskih starostnih skupin lahko pošljejo največ toliko del, kolikor bo sodelujočih osnovnih šol v posamezni starostni skupini (npr. če bo likovna dela v starostni skupini druge triade poslalo na regijsko raven deset osnovnih šol, bo regijska ocenjevalna komisija med prispelimi deli za to starostno skupino izbrala največ deset likovnih del za državno raven).

V srednješolski starostni skupini lahko komisije izberejo in pošljejo dvakrat toliko del, kolikor je sodelujočih srednjih šol v regiji.

Regijski koordinatorji bodo s strani Nacionalnega odbora natečaja najkasneje **do 15. aprila 2016** obveščeni o nagrajencih na nacionalni ravni. Regijski koordinatorji bodo o izboru obvestili nagrajenke in nagrajence ter njihove mentorice in mentorje.

3. DRŽAVNA RAVEN NATEČAJA

Vsa likovna, literarna, fotografska, video dela, ki so poslana državnim ocenjevalnim komisijam, morajo predhodno skozi šolski in regijski izbor. Izjema so le projektne naloge in dela povezovalnega natečaja, ki jih bo ocenjevala le državna komisija.

Državni ocenjevalni komisiji za foto in video dela natečaja bo Nacionalni odbor imenoval do konca februarja 2016. Državne ocenjevalne komisije najkasneje do 10. aprila 2016 ocenijo vsa prispela dela in izberejo nagrajence. Svojo odločitev posredujejo Nacionalnemu odboru Evropa v šoli, ki deluje v okviru Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Nacionalni odbor najkasneje **do 15. aprila 2016** obvesti regijske koordinatorje o rezultatih natečaja.

Nacionalna podelitev priznanj nagrajencem na državni ravni bo potekala v **petek, 13. maja 2016**, v Festivalni dvorani Pionirskega doma v Ljubljani.

O nacionalni podelitvi priznanj nagrajencem na državni ravni bodo mentorji in mentorice še pravočasno obveščeni s strani regijskih koordinatorjev in preko spletne strani natečaja <http://www.zpms.si/programi/evropa-v-soli>. Vsi nagrajenci na državni ravni bodo prejeli diplome Nacionalnega odbora natečaja in nagrade.

Pomembni datumi:

- 16. januar 2016** - Zbiranje prijav šol na natečaj.
- 4. marec 2016** - Šole pošljejo dela na naslov regijskega koordinatorja natečaja.
- 18. marec 2016** - Regijski koordinatorji dela posredujejo nacionalni koordinatorici natečaja.
- 15. april 2016** - Objava rezultatov natečaja Evropa v šoli 2015/2016.
- 13. maj 2016** - Nacionalna prireditev Evropa v šoli 2015/2016.

Regijsko območje	Koordinator	Tel./Faks./E-pošta	Občine
SEVERNA PRIMORSKA MDPM Ajdovščina Cesta IV. Prekomorske 61 a 5270 AJDOVŠČINA	Ana Bizjak	tel.: 05 368 91 40 info@mdpm-ajdovscina.si	Bovec, Kobarid, Tolmin, Cerklje ob Savi, Kanal ob Soči, Brda, Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba, Miren – Kostanjevica, Renče – Vogrsko, Ajdovščina, Vipava
JUŽNA PRIMORSKA DPM Izola Gregorčičeva 21 6310 IZOLA	Barbara Motoh Bračanon	mob.: 040 385 529 dpm.zvezdice@gmail.com	Koper, Izola, Piran
KRAŠKO BRKINSKA REGIJA MDPM Sežana Partizanska 18 6210 SEŽANA	Ana Pangos	tel.: 05 734 14 86 05 730 13 40 drustvo.prijateljjev@siol.net	Komen, Sežana, Divača, Hrpelje-Kozina
NOTRANJSKA DPM Notranjska Cesta 4. maja 1380 CERKNICA	Patricija Frlan	tel.: 01 709 60 06 mob.: 040 900 434 dpm.cerknica@siol.net	Vrhnika, Logatec, Postojna, Cerklje ob Savi, Pivka, Loška dolina, Ilirska Bistrica
GORENJSKA DPOM Kropa Kropa 72 4245 KROPA	Marija Purgar, Slavko Mežek	mob.: 041 716 865 (Marija Purgar) 070 554 232 (Slavko Mežek) maripurgar@gmail.com pkdslovenia@gmail.com	Kranjska gora, Jesenice, Bled, Žirovnica, Radovljica, Bohinj, Tržič, Jezersko, Preddvor, Naklo, Šenčur, Železniki, Cerklje na Gorenjskem, Kranj, Škofja Loka, Gorenja vas – Poljane, Žiri
ZASAVJE OZPM Hrastnik Log 3 1430 HRASTNIK	Lilijana Oplotnik	tel.: 03 564 23 78 telefaks: 03 564 23 73 krchrastnik@siol.net	Trbovlje, Zagorje ob Savi, Hrastnik, Litija
DOLENJSKA DPM Mojca Novo mesto Rozmanova ulica 10 8000 NOVO MESTO	Irena Plavec	tel.: 07 337 14 70 telefaks: 07 337 14 71 dpm.mojca1@siol.net	Novo mesto, Mirna peč, Šmarješke Toplice, Škocjan, Šentjernej, Žužemberk, Straža, Dolenjske Toplice, Kočevje, Kostel, Loški Potok, Ribnica, Sodražica, Ivančna Gorica, Trebnje, Šentrupert, Mokronog, Mirna
BELA KRAJINA DPM Metlika CBE 23 8330 METLIKA	Vladka Škof	tel.: 07 306 03 60 vladimira.skof@guest.arnes.si dprm.metlika@gmail.com	Črnomelj, Metlika, Semič
POSAVJE ZPM Krško Cesta krških žrtev 57 8270 KRŠKO	Uroš Brezovšek	tel.: 07 488 03 66 telefaks: 07 488 03 69 zpm@zpmkk.si uros.brezovsek@zpmkk.si	Radeče, Sevnica, Krško, Brežice, Kostanjevica na Krki

Regijsko območje	Koordinator	Tel./Faks./E-pošta	Občine
SAVINJSKO-ŠALEŠKO OBMOČJE MZPM Velenje Cesta Borisa Kraigherja 5 3320 VELENJE	Kristina Kovač	tel.: 03 897 75 40 telefaks: 03 897 75 41 mzpm.velenje@vilamojca.si	Solčava, Luče, Ljubno, Gornji Grad, Nazarje, Rečica ob Savinji, Mozirje, Šmartno ob Paki, Šoštanj, Velenje, Vransko, Braslovče, Polzela, Tabor, Prebold, Žalec
KOROŠKA DPM Koroške OŠ Prežihovega Voranca Gozdarska pot 11 2390 RAVNE NA KOROŠKEM	Simona Grabner	tel.: 02 620 52 85 simona.grabner@guest.arnes.si	Muta, Radlje ob Dravi, Dravograd, Ravne na Koroškem, Prevalje, Mežica, Črna na Koroškem, Slovenj Gradec, Mislinja, Vuzenica, Podvelka, Ribnica na Pohorju
CELJSKA REGIJA MDPM Celje Kidričeva 3 3000 CELJE	Dragica Poznič	tel.: 03 490 91 80 mob.: 041 710 810 telefaks: 059 22 47 13 mzpm11@gmail.com	Vitanje, Dobrna, Zreče, Vojnik, Celje, Slovenske Konjice, Šentjur pri Celju, Štore, Dobje, Laško, Podčetrtek, Bistrica ob Sotli, Kozje, Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina, Rogatec
ŠTAJERSKA DPM Maribor Razlagova 16 2000 MARIBOR	Majda Struc	gsm.: 051 630 388 maribor.dpm@gmail.com	Kungota, Šentilj, Pesnica, Maribor, Selnica ob Dravi, Lovrenc na Pohorju, Ruše, Oplotnica, Slovenska Bistrica, Hoče-Slivnica, Duplek, Rače-Fram, Starše, Miklavž na Dravskem polju
POMURJE DPM Murska Sobota Trg zmage 4 9000 MURSKA SOBOTA	Cvetka Temlin	tel.: 02 534 58 72 mob.: 031 329 730 dpm.msobota@volja.net cvetka.temlin@siol.net	Kuzma, Šalovci, Grad, Rogaševci, Cankova, Hodoš, Gornji Petrovci, Puconci, Moravske toplice, Murska Sobota, Kobilje, Dobrovnik, Beltinci, Turnišče, Lendava, Odranci, Velika Polana, Črenšovci, Sveti Jurij, Veržej, Križevci, Razkrižje, Ljutomer, Gornja Radgona, Tišina, Radenci
SPODNJE PODRAVJE Center interesnih dejavnosti Ptuj Osojnikova cesta 9 2250 PTUJ	Jurij Šarman	tel.: 02 780 55 40 telefaks: 02 779 21 81 cid@cid.si	Mestna občina Ptuj, Benedikt, Cerkvenjak, Cirkulane, Destrnik, Dornava, Gorišnica, Hajdina, Juršinci, Kidričevo, Lenart, Majšperk, Markovci, Ormož, Podlehnik, Središče ob Dravi, Sv. Andraž v Slovenskih goricah, Sv. Ana, Sv. Tomaž, Trnovska vas, Videm pri Ptuj, Zavrč, Žetale
LJUBLJANA Z OKOLICO MZPM Ljubljana Linhartova 13 1000 LJUBLJANA	Tanja Povšič	tel.: 01 434 03 24 tanja.povsic@mzpm-ljubljana.si	Kamnik, Komenda, Vodice, Mengeš, Lukovica, Moravče, Trzin, Domžale, Medvode, Ljubljana, Dol pri Ljubljani, Dobrova-Polhov Gradec, Horjul, Škofljica, Brezovica, Ig, Borovnica, Grosuplje, Velike Lašče

Komisije in nosilci natečajev na državni ravni

Komisije za posamezno kategorijo natečaja bodo objavljene na spletni strani <http://www.zpms.si/programi-in-projekti/evropa-v-soli/>, do konca januarja 2016.

Informacije o natečaju lahko dobite:

- na spletni strani natečaja <http://www.zpms.si/programi/evropa-v-soli/>
- na Facebook strani natečaja <https://sl-si.facebook.com/evropavsoli>
- na naslovih regijskih koordinatorjev
- na naslovu koordinatorice natečaja:

Zveza prijateljev mladine Slovenije, Miklošičeva cesta 16, 1000 Ljubljana,
oseba za stike: Anja Vilotič, tel.: 01 239 67 10, faks: 01 239 67 22,
e-pošta: anja.vilotic@zpms.si

natečaj 2015 - 2016 **Ustvarimo še boljši jutri**

PRIJAVNICA

za vključitev šole v izvajanje natečaja Evropa v šoli 2015-2016

Šole prijavnico pošljete na naslov regijskih koordinatorjev do najkasneje 15. januarja 2016.

ime šole

naslov šole

tel.:

faks:

e-pošta koordinatorja mentorjev na šoli:

e-pošta šole:

1. Seznanjeni smo z razpisom EVROPA V ŠOLI 2015-2016 z naslovom »Ustvarimo še boljši jutri«.
2. Učence naše šole smo povabili k sodelovanju in ustvarjanju na natečajih:
(ustrezno obkroži)

literarni

likovni

fotografski

video

povezovalni

3. Število otrok na šoli _____

4. Interes za sodelovanje je izrazilo:

Prva triada OŠ (1.-3. razred)

za literarni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za likovni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za povezovalni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

Druga triada OŠ (4.-6. razred)

za literarni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za likovni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za povezovalni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

Tretja triada OŠ (7.-9. razred)

za literarni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za likovni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za fotografski natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za video natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za povezovalni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

Srednja šola

za literarni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za likovni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za fotografski natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za video natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

za povezovalni natečaj _____ otrok pod mentorstvom _____

5. Predvideno skupno število pedagoških ur za izvedbo mentorskega dela _____ .

6. Na šoli bomo v okviru projekta EVROPA V ŠOLI 2015-2016 organizirali tudi naslednje aktivnosti (neobvezno dopolnite):

---

7. V okviru projekta EVROPA V ŠOLI 2015-2016 bodo naši mentorji sodelovali na zaključni državni zaključni prireditvi, ki bo potekala 8. maja 2015 v Festivalni dvorani Pionirskega doma v Ljubljani.

8. Pripombe in predlogi šole:

Žig

podpis ravnateljice / ravnatelja

---

evropa v šoli
natečaj 2015 - 2016

Ustvarimo še boljši jutri

SPREMNI LIST k ustvarjalnemu delu

(ustrezno označite)

literarni natečaj

likovni natečaj

fotografski natečaj

video natečaj

povezovalni natečaj

Ime in priimek: _____

(avtorice/avtorja – s tiskani črkami)

Naslov dela: _____

Leto rojstva in spol: _____

M

Ž

Razred in šola: _____

Naslov šole: _____

Starostna skupina:

(obkrožite)

1. prva triada;

2. druga triada;

3. tretja triada;

4. srednja šola.

Ali avtor/avtorica na natečaju sodeluje prvič?

(obkrožite)

DA

NE

Mentor/mentorica: _____

E-pošta mentorja/mentorice: _____

Telefon mentorja/mentorice: _____

Kraj in datum: _____

Spremni list priložite vsakemu delu.

ZBIRNI OBRAZEC ZA ŠOLE

Zbirni obrazec je obvezna priloga k oddaji del regijskim koordinatorjem. Vsaka šola odda samo en obrazec na naslov regijskega koordinatorja najkasneje do 4. marca 2016. Izpolniti je potrebno vse rubrike v tabeli.

ZBIRNI OBRAZEC ZA OSNOVNE ŠOLE

Tabela 1. Podatki o številu sodelujočih učencev, njihovih del in mentorjev na **šolski ravni**.

Triada	Število vseh učencev, ki so ustvarjali na šolski ravni			Število vseh mentorjev, ki so vodili ustvarjalni proces			Število vseh del, ki so nastala na šolski ravni		
	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.
LITERARNI NATEČAJ									
LIKOVNI NATEČAJ									
FOTOGRAFSKI NATEČAJ									
VIDEO NATEČAJ									
POVEZOVALNI NATEČAJ									

Tabela 2. Podatki o številu sodelujočih učencev, mentorjev in del učencev ki so bila poslana na **regijsko raven**.

Triada	Število vseh učencev, ki so ustvarjali na šolski ravni			Število vseh mentorjev, ki so vodili ustvarjalni proces			Število vseh del, ki so nastala na šolski ravni		
	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.
LITERARNI NATEČAJ									
LIKOVNI NATEČAJ									
FOTOGRAFSKI NATEČAJ									
VIDEO NATEČAJ									
POVEZOVALNI NATEČAJ									

Žig in podpis odgovorne osebe: _____

ZBIRNI OBRAZEC ZA SREDNJE ŠOLE IN DIJAŠKE DOMOVE

Tabela 1. Podatki o številu sodelujočih dijakov, njihovih del in mentorjev na šolski ravni ter tistih, ki so se uvrstili na **regijsko raven**.

Triada	ŠOLSKA RAVEN			UVRŠČENI NA REGIJSKO RAVEN		
	Število sodelujočih dijakov	Število sodelujočih mentorjev	Število del na šolski ravni	Število dijakov	Število mentorjev	Število del
LITERARNI NATEČAJ						
LIKOVNI NATEČAJ						
FOTOGRAFSKI NATEČAJ						
VIDEO NATEČAJ						
POVEZOVALNI NATEČAJ						

Žig in podpis odgovorne osebe: _____

KVANTITATIVNA EVALVACIJA NATEČAJA

EVROPA V ŠOLI 2015/2016

Ustvarimo še boljši jutri

PODATKE ZBIRAJO REGIJSKI KOORDINATORJI

REGIJA: _____

ZBIRNI OBRAZEC ZA OSNOVNE ŠOLE

NATEČAJI	ŠOLSKI NIVO				REGIJSKI NIVO			NACIONALNI NIVO		
	Število sodelujočih šol	Število sodelujočih učencev	Število sodelujočih mentorjev	Število sodelujočih del	Število prispelih del	Število učencev	Število mentorjev	Število poslanih del na nacionalni nivo	Število učencev	Število mentorjev
LITERARNI										
LIKOVNI										
FOTOGRAFSKI										
VIDEO										
POVEZOVALNI										

ZBIRNI OBRAZEC ZA SREDNJE ŠOLE

NATEČAJI	ŠOLSKI NIVO				REGIJSKI NIVO			NACIONALNI NIVO		
	Število sodelujočih šol	Število sodelujočih dijakov	Število sodelujočih mentorjev	Število sodelujočih del	Število prispelih del	Število dijakov	Število mentorjev	Število poslanih del na nacionalni nivo	Število dijakov	Število mentorjev
LITERARNI										
LIKOVNI										
FOTOGRAFSKI										
VIDEO										
POVEZOVALNI										

natečaj 2015 - 2016

Ustvarimo še boljši jutri

naš svet
naše dostojanstvo
naša prihodnost

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE

Zveza Prijateljev
Mladi
Mladine Slovenije